
ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

**Az önkormányzatok helyi adóztatási
tevékenységének ellenőrzése - Ingatlanadóztatás**

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata

2025.

25044

www.asz.hu

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

JELENTÉS

**Az önkormányzatok helyi adóztatási
tevékenységének ellenőrzése - Ingatlanadóztatás**

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata

2025.

25044

www.asz.hu

dr. Windisch László
elnök

ELLENŐRZÉSI IGAZGATÓSÁG:

ELLENŐRZÉSI IGAZGATÓSÁG II.

ELLENŐRZÉSI IGAZGATÓ:

DR. BAFFIA GERGELY GÁBOR ellenőrzési igazgató

ELLENŐRZÉSVEZETŐ:

KANYÓ LÓRÁNT ISTVÁN ellenőrzésvezető

Jelentéseink az interneten a
www.asz.hu címen olvashatók.

IKTATÓSZÁM: EL-4040-036/2025

TÉMASORSZÁM: 54

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V1084

TARTALOMJEGYZÉK

■ AZ ELLENŐRZÉS ALAPADATAI.....	5
■ AZ ELLENŐRZÖTT SZERVEZET.....	7
■ ÖSSZEFOGLALÁS.....	9
■ AZ ELLENŐRZÉS FÓKUSZKÉRDÉSEI.....	11
■ MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	12
■ JAVASLATOK.....	26
■ MELLÉKLETEK.....	27
I. sz. melléklet: Értelmező szótár.....	27
II. sz. melléklet: Az ellenőrzött szervezetek jegyzéke.....	28
III. sz. melléklet: Ellenőrzési kritériumok.....	29
IV. sz. melléklet: A helyi ingatlanadótárgyak és adóalanyok száma a 2023. és a 2024. évben.....	32
V. sz. melléklet: Az építmény- és telekadó mértékei az ellenőrzött időszakban.....	33
■ FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK.....	34
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE.....	40

AZ ELLENŐRZÉS ALAPADATAI

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA

Az ellenőrzés célja az volt, hogy értékelje Hódmezővásárhely megyei jogú város helyi ingatlanadóztatásának és adóhatósága feladatellátásának szabályszerűségét, célszerűségét és eredményességét. További cél volt, hogy az ellenőrzés megállapításai és következtetései segítsék az önkormányzati képviselő-testületeket a jogszabályokkal és a helyi sajátosságokkal összhangban álló helyi adópolitika kialakításában és az azt végrehajtó adóigazgatási szervezet megszervezésében. Az ellenőrzés célja volt továbbá annak megállapítása is, hogy az Önkormányzat¹ által bevezetett, ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó rendeleti szabályok összhangban vannak-e a helyi adópolitikai célokkal, tartalmuk tükrözi-e a település helyi sajátosságait és az adóhatósági feladatellátás biztosítja-e az önkormányzati bevételek feltárását és beszedését.

Ennek keretében az ÁSZ² értékelte, hogy az Önkormányzat által bevezetett, ingatlanokat terhelő helyi adókról szóló adórendeletek, valamint az adóhatóság³ döntései, adóztatási gyakorlata a vonatkozó jogszabályokkal összhangban állnak-e.

AZ ELLENŐRZÉS TÍPUSA

Kombinált ellenőrzés.

AZ ELLENŐRZÖTT IDŐSZAK

Az 1. fókuszkérdésnél a 2023. év, valamint a 2024. évnek az ellenőrzés megkezdését megelőző napjáig (2024. június 14.) tartó időszaka.

A 2. és 3. fókuszkérdésnél a 2023. év, valamint a 2024. évnek az ellenőrzés megkezdését megelőző napjáig (2024. június 14.) tartó időszaka, a 2020-2022. évek adatainak bázisadatként való felhasználásával.

AZ ELLENŐRZÉS TÁRGYA

Az Önkormányzat képviselő-testületének ingatlanokat terhelő helyi adóval, azaz az építményadóval és a telekadóval kapcsolatos rendeletalkotási tevékenységének és az adóhatóság tevékenységének az ellátása.

Az ellenőrzés kiterjedt minden olyan körülményre és adatra, amely az ÁSZ jogszabályban meghatározott feladatainak teljesítéséhez, valamint az ellenőrzési program végrehajtása folyamán felmerült újabb összefüggések feltárásához szükséges.

AZ ELLENŐRZÉS JOGALAPJA

Az ellenőrzés jogszabályi alapját az ÁSZ tv.⁴ 5. § (8) bekezdésének előírásai képezik.

AZ ELLENŐRZÉS MÓDSZERE

Az ÁSZ az ellenőrzést az ellenőrzési program szempontjai, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés általános szakmai szabályai és az ellenőrzésre irányadó ÁSZ módszertanok alapján végezte.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése az ellenőrzött szervezetek által rendelkezésre bocsátott dokumentumokra, adatokra és az ASP⁵ Adó és az Iratkezelő szakrendszerek, illetve a KGR-K11⁶ számviteli adatgyűjtő rendszer adataira alapozva megfigyelés, szemle (szemrevételezés), kérdésfeltevés (információkérés), mintavételezés, valamint elemző eljárás útján történt. Emellett az ellenőrzési bizonyítékként felhasználható adatforrások közé tartozott minden egyéb – az ellenőrzés folyamán feltárt, az ellenőrzés szempontjából információt tartalmazó – releváns dokumentum (ideértve különösen a helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet) is.

Az ellenőrzés lefolytatásához az ellenőrzött szervezet a tanúsítványok kitöltésével, valamint az ÁSZ által kért dokumentumok, adatok, információ megküldésével és az ellenőrzés során szolgáltatott adatokat.

Az ÁSZ az adómegállapítás, az adótörlesztés, a fizetési kedvezmények engedélyezése és a hátralékok beszedése szabályszerűségét mintavételi eljárással ellenőrizte. Ennek során az adóhatósági adómegállapítási feladatellátás ellenőrzése keretében 28 mintatétel (11-38. mintatételek, közte 39 határozat és két végzés), négy adótörlesztésre vonatkozó mintatétel (2., 9., 18. és 21. mintatételek, közte négy határozat), a fizetési kedvezmények engedélyezése tárgykörben két mintatétel (9-10. mintatételek, két határozat) értékelése történt meg. Nyolc mintatételben (1-8. mintatételek, 37 határozat és 14 végzés) az ÁSZ a hátralékkezelés teljes dokumentációját is ellenőrizte.

A mintatételek kiválasztása véletlenszerűen történt az adóhatóság nyilvántartásában lévő adótárgyak és ügyek közül 15 – adómegállapításra vonatkozó – mintatétel kivételével, amelyek esetében a kiválasztás címadatok alapján történt annak érdekében, hogy feltárható legyen, volt-e olyan adótárgy, amelyet nem adóztatott az adóhatóság.

Az ellenőrzött mintatételekre vonatkozó megállapítások nem vetíthetők ki a teljes sokaságra, a megállapításokat az ÁSZ az adott ellenőrzött mintatételek vonatkozásában tette meg.

Az ÁSZ a helyi adópolitikai elképzelések és a települési sajátosságok feltárásával értékelte, hogy az adórendelet e szempontoknak mennyiben felelt meg. Az ÁSZ a helyi adópolitikai célokkal akkor tekintette összhangban állónak az adórendeletet, ha az hatását tekintve támogatta az adópolitikai célok teljesülését.

Az ÁSZ az adóhatósági feladatellátás szabályszerűségéből, a meglévő kapacitásokból, valamint az ezer forint adóbevételre jutó adóhatósági költségek alakulásából következtetett arra, hogy az adóhatóság rendelkezett-e azzal a potenciállal, amellyel eredményesen tudta a helyi adópolitikát végrehajtani.

Az ÁSZ – az adórendelet szabályainak érvényre juttatása körében – az eredményesség véleményezésekor a *III. számú melléklet 2. pontjában* foglalt szempontokat tekintette mérvadónak.

AZ ELLENŐRZÖTT SZERVEZET

Hódmezővásárhely megyei jogú város a Dél-Alföldön, Csongrád-Csanád vármegyében található, a Hódmezővásárhelyi Járás központja. Állandó lakossága – a BM⁷ adatai alapján – 2020. év elején 44 460 fő, 2024. év elején pedig 42 810 fő volt.

A város a dél-alföldi régió kiemelkedő oktatási, gazdasági, kulturális és művészeti centruma. Idegenforgalmi szempontból jelentős természeti kincse a tiszai táj mellett a gazdag termásvíz-készlete, amely a helyi strandfürdőt is táplálja. A TeIR⁸ 2023. december 31-ei adatai

alapján a településen 7541 regisztrált gazdasági szervezet volt, amelynek közel fele (3740 regisztrált gazdasági szervezet) szolgáltató volt. A településen székhellyel rendelkező legjelentősebb szolgáltató gazdasági szervezetek a dohányiparban, a porcelánkészítés területén, valamint az építőiparban működtek.

Az Önkormányzat – a Hivatalon⁹ kívül – négy költségvetési szervvel¹, továbbá négy 100%-os tulajdonában és három rész tulajdonában lévő gazdálkodó szervezettel² rendelkezett, valamint 2023. december 31-ig egy társulásnak³ volt tagja.

Az Alaptörvény¹⁰ értelmében a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között döntött a helyi adók fajtájáról és mértékéről. Az Mötv.¹¹ rögzíti, hogy a helyi adóval kapcsolatos feladatok ellátása a helyi önkormányzatok feladata.

Az Önkormányzat a Htv.¹² alapján az ingatlanokat terhelő helyi adók¹³ közül az illetékességi területén külön-külön adórendelettel **az építményadót és a telekadót vezette be**. Az **adórendeletekben**¹⁴ szereplő szabályrendszereket az Önkormányzat egy – az adótárgyak típusa, valamint a telekadóban adótárgy és területi körzetek szerint – **differentiált mértékrendszerrel** alakította ki. Az **ellenőrzött időszakban** az Önkormányzat **egyik adónemben sem emelte az adó mértékét**, a mértékrendszert részletesen az *V. számú melléklet* mutatja be.

Az adó megállapításával, nyilvántartásával, beszédésével összefüggő adóhatósági feladatokat – a Hatásköri tv.¹⁵ és az Air.¹⁶ rendelkezései alapján – elsőfokú hatósági jogkörben Hódmezővásárhely jegyzője¹⁷

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
Forrás: <https://hodmezovasarhely.kornyeke.hu/hodmezovasarhelyrol-roviden>

¹ Hódmezővásárhelyi Egyesített Bölcsőde, Hódmezővásárhelyi Kapcsolat Központ, Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat Hódmezővásárhelyi Egyesített Óvoda, Tornyai János Múzeum, Könyvtár és Művelődési Központ.

² Hódmezővásárhelyi Működtető és Szolgáltató Nonprofit Zrt. (100%), Hódmezővásárhelyi Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Zrt. (100%), Vásárhelyi Média centrum Nonprofit Kft. (100%), Hód-fő Hódmezővásárhelyi Foglalkoztató Közhasznú Nonprofit Kft. (100%), Hód-Fürdő Szolgáltató és Üzemeltető Kft. (49%), Csongrád Megyei Kegyeleti Kft. (64,8%), Mártélyi Tájgazdálkodási Kft. (5%).

³ Hódmezővásárhelyi Kistérségi Többcélú Társulás (MÁK törzskönyvi nyilvántartás alapján), amelyből az Önkormányzat 2023. december 31. napjával kilépett (a társulás új neve: Mindszent-Mártély-Székkutas Többcélú Kistérségi Társulás).

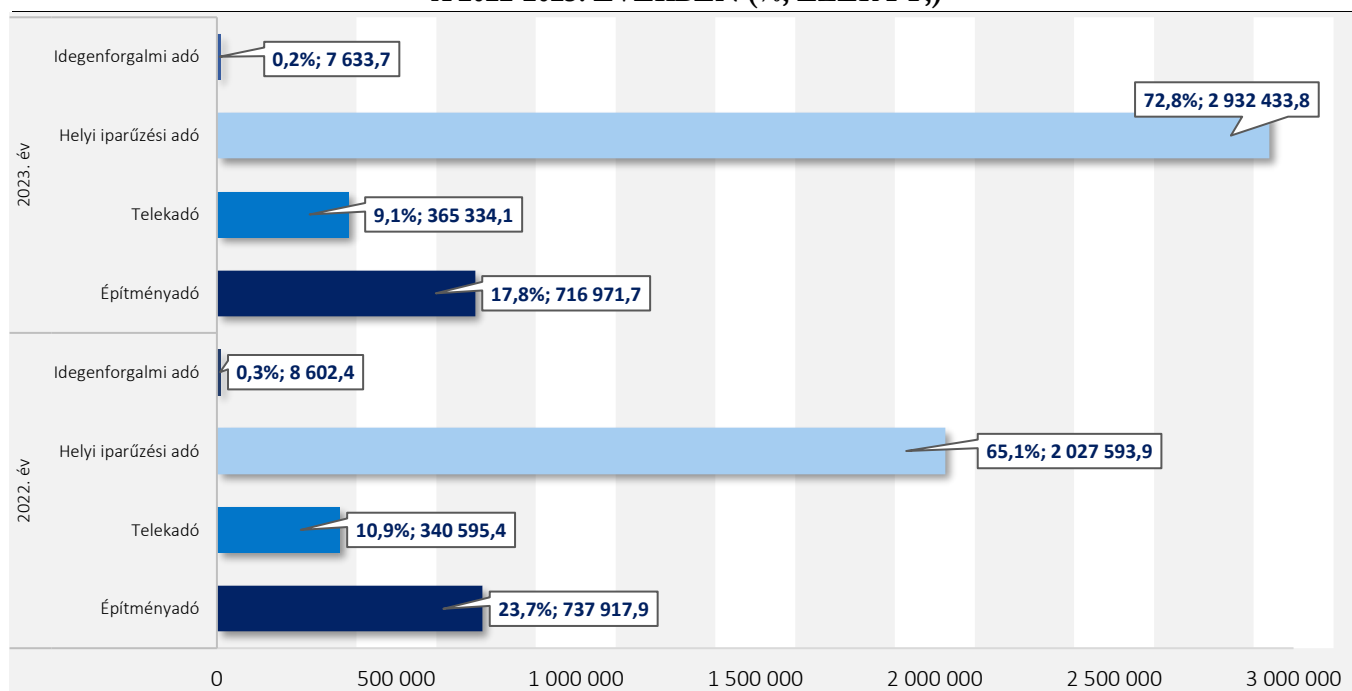
látta el a Hivatal vezetőjeként. A Hivatal illetékességi területe Hódmezővásárhely mellett Mártély Község közigazgatási területére is kiterjedt⁴.

Az adóhatóság által beszedett, végleges bevételként elszámolt **ingatlanokat terhelő adókból származó helyi adóbevétel** a 2020-2023. időszak egyes éveiben nagyságrendileg megegyező, 1 100 000,0 ezer Ft körüli összeg volt. A 2023. évben az ingatlandó-bevételek az Önkormányzat **korrigált konszolidált költségvetési bevételének**¹⁸ **11,4%-át, a korrigált konszolidált saját bevételének**¹⁹ **19,8%-át, a befizetett szolidaritási hozzájárulással csökkentett helyi adóbevételének pedig a 26,9%-át tették ki.**

Az Önkormányzat helyi adóbevételeinek 2022. és 2023. évi összetételére vonatkozó adatokat az 1. ábra, a helyi ingatlanadó 2023. és 2024. évre vonatkozó természetes adatait pedig a IV. számú melléklet mutatja be.

1. ábra

AZ ÖNKORMÁNYZAT HELYI ADÓBEVÉTELEINEK MEGOSZLÁSA A 2022-2023. ÉVEKBEN (% , EZER FT,)

A helyi iparüzési adóbevétel esetén levonásra került a K5022 rovat számon teljesített szolidaritási hozzájárulás. A 2022. évben nem tartalmazza a korábbi évek megszünt adóival kapcsolatosan a 2022. évben költségvetési bevételként elszámolt összegeket.
Forrás: KGR-K11 és zárszámadási rendelet³⁻⁴ alapján ÁSZ saját szerkesztés

⁴ Mártély Község 2024. december 31-i hatállyal felbontotta a közös önkormányzati hivatali szerződést Hódmezővásárhellyel és 2025. január 1-jétől Székkutas Községgel létesített közös hivatalt.

ÖSSZEFOGLALÁS

Az ÁSZ tv. értelmében az ÁSZ feladatkörébe tartozik az önkormányzatok adóztatási tevékenységének ellenőrzése. A helyi adók az önkormányzatok saját, el nem vonható bevételét képezik, így az önkormányzatok gazdasági önállósága szempontjából különös fontossággal bír, hogy a helyi adórendeleti szabályok összhangban álljanak a magasabb szintű jogszabályokkal, továbbá az adóhatósági tevékenység jogszerű, eredményes és hatékony legyen. Erre figyelemmel volt tárgya az ÁSZ ellenőrzésének az Önkormányzat adórendelet-alkotási tevékenysége és az adóhatósági feladatellátás is.

Az adórendeletek több ponton nem voltak összhangban a magasabb szintű jogszabállyal, azonban megfeleltek az Önkormányzat jogalkotói szándékának. Az adórendeleti szabályozás **támogatta az Önkormányzat adópolitikai céljainak elérését. Az adótárgy-, és adóalanyfeltárási adóhatósági feladatellátás** (ezáltal az adómegállapítási feladatellátás) **nem volt eredményes, azonban célszerű volt.** Az adóhatósági döntések nem minden esetben voltak szabályszerűek. Az adómegállapító határozatok kiadmányozása, kézbesítése szabályszerű volt. **Az adóbehajtási tevékenység szabályszerű és célszerű volt, de nem volt eredményes.** Az adóhatóságnak az ellenőrzött időszakban adatszolgáltatási kötelezettsége nem keletkezett, közzétételi kötelezettségének megfelelően eleget tett. Az **adóztatási kiadások** – több összevetésben is vizsgálva – **alacsonyok voltak.** Az adóhatóság ingatlanadóztatással összefüggő feladatellátási mutatói többségében alatta voltak a nyolc megyei jogú város⁵ feladatellátási mutatóinak átlagos értékeinek.

Adórendelet, adórendelet-alkotás

A telekadó-rendelet²¹ három ponton nem volt összhangban a törvényi előírással, mert mentességet biztosított a vállalkozó adóalanyok számára.

Az építményadó-rendelet²² két ponton nem volt összhangban a törvényi előírással, mert meghatározott telekrészeket sorolt az építményadó hatálya alá, illetve a Htv. adómérték-megállapításra vonatkozó szabályaival ellentétes módon speciális mértékszabályokat rendelt alkalmazni egyes adótárgyak után. Mindemelllett **három rendelkezése nem állt összhangban az egyértelmű értelmezhetőség elvével.**

Az Önkormányzat a jelentéstervezet észrevételezése során nyilatkozott arról, hogy a jogsértő önkormányzati rendeleti szabályokat mindkét adórendeletben módosította 2025. január 1-jei hatállyal. Az ÁSZ a módosított rendeleti szabályok tartalmát nem ellenőrizte, azok utóellenőrzés keretében ellenőrizhetők.

Az ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó rendeleti szabályozás megalkotása során **az Önkormányzat mérlegelte és figyelembe vette** azt, hogy a rendeleti szabályoknak tükrözniük kell **a helyi sajátosságokat, az Önkormányzat gazdasági követelményeit,** továbbá **az adóalanyok teherviselő képességét.**

⁵ Az ÁSZ által jelen ellenőrzés alapjául szolgáló ellenőrzési program alapján két megyei jogú város önkormányzata, továbbá a KGR-K11-ben az adóztatási tevékenységet leíró adatokat rögzítő megyei jogú városi önkormányzatok közül kiválasztott hat önkormányzat: Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata, Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata, Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata, Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzata, Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata.

Az adóhatóság adóigazgatási feladatellátásának jogszerűsége, eredményessége

Az adóhatóság **adóterg-, és adóalany feltárási feladatellátása** (ezáltal az adómegállapítási feladatellátása) **nem volt eredményes, azonban célszerű volt.** Az adómegállapító határozatok nem mindegyike volt szabályszerű. Az Önkormányzat jelentéstervezetre tett észrevétele keretében nyilatkozott arról, hogy az ÁSZ ellenőrzés által feltárt, nem adóztatott ingatlanok esetében az adóalanyokat felszólította adatbejelentésre és az adatbejelentések alapján az adót megállapította.

A hatósági döntések kiadmányozása, kézbesítése szabályszerű volt. Az adóhatóságnak az ellenőrzött időszakban adatszolgáltatási kötelezettsége nem keletkezett, közzétételi kötelezettségének pedig megfelelően eleget tett.

Az adóhatóság az ellenőrzött időszakban adóellenőrzést nem folytatott.

Az **adótartozások beszedése** érdekében megtett intézkedések **szabályszerűek és célszerűek voltak, de nem voltak eredményesek.**

Az adórendelet adópolitikai célokkal való összhangja, az ingatlanokra vonatkozó adórendeletek hatása

Az Önkormányzat **adórendeleti szabályai összhangban voltak az adópolitikai célokkal** (az adó biztos bevételi forrást jelentsen; stabil, kiszámítható adószabályozás érvényesüljön, a magánszemélyek élvezzenek adómentességet, valamint a vállalkozások számára is vonzó adókörnyezet alakuljon ki) és **tükrözték az adóalanyok adóteherviselő képességét.**

A korrigált konszolidált költségvetési bevételeken belül a korrigált konszolidált saját bevételek aránya a 2023. évben 57,7% volt, amely kissé alacsonyabb a megyei jogú városokra jellemző 65,2%-os aránynál. Míg a megyei jogú városok esetén **az ingatlanadókból származó bevételek**²³ korrigált konszolidált **költségvetési bevételeken belüli aránya** 7,5%, addig az Önkormányzat esetében ez **11,4% volt** a 2023. évben, azaz az Önkormányzat gazdálkodását az ingatlanadókból származó bevételek erőteljesebben befolyásolták.

Az adóhatósági kiadások

Az adóhatóság a 2023. évben 4 318 837,3 ezer Ft helyi adóbevétel⁶ mutatott ki költségvetési beszámolójában. Minden **1000 Ft beszedett helyi adóbevételre 12,0 Ft adóztatási kiadás esett.** A nyolc megyei jogú város átlaga 13,1 Ft, az adóztatási kiadás tapasztalati referencia-érték maximuma kivetéses adóztatás esetén: 50 Ft volt.

Az Önkormányzat egy adótisztviselőjére a 2023. évben 489 103,3 ezer Ft helyi adóbevétel, 3704,9 adóterg és 1219,8 adózó jutott, **egy feladatellátási mutató a nyolc megyei jogú város átlagát meghaladta, két mutató esetében** (adótisztviselőre jutó adóbevétel, adózók száma) azonban az érték **alatta volt** (613 578,2 ezer Ft/adótisztviselő; illetve 2068,8 adóterg, 1334,1 adózó/adótisztviselő).

---

⁶ Helyi adóbevétel körébe tartozik az adóztatási kiadások esetében: az ingatlanadókból származó bevétel, a helyi iparüzési adóbevétel, az idegenforgalmi adóbevétel, a magánszemélyek jövedelemadóiból származó bevétel, a beszedett talajterhelési díj; mivel a kapcsolódó feladatokat az önkormányzati adóhatóság látta el.

AZ ELLENŐRZÉS FÓKUSZKÉRDÉSEI

---

1. – *Az önkormányzat ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó rendeleti szabályozása megfelelt-e a magasabb szintű jogszabályoknak?*
2. – *Az önkormányzati adóhatóság megfelelően és eredményesen látta-e el az ingatlanok adóztatásával kapcsolatos adóhatósági tevékenységeit?*
3. – *A településen megvalósuló helyi adóztatás támogatta-e a helyi adópolitikai célok teljesülését?*

MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. Az önkormányzat ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó rendeleti szabályozása megfelelt-e a magasabb szintű jogszabályoknak?

Összegző megállapítás	Az adórendeletek több ponton nem álltak összhangban a Htv. és Jat. előírásaival, szabályozási céljuk szerint azonban tükrözték a települési sajátosságokat.
1.1. számú megállapítás	Az adórendeletek több ponton ellentétesek voltak a Htv. rendelkezéseivel, továbbá az építményadó-rendelet három rendelkezése sértette az egyértelmű értelmezhetőség Jat. ²⁴ -ban megfogalmazott követelményét.

A Htv. 7. § e) pontjában előírtak ellenére – amely az uniós jogból fakadó állami támogatási elvekre és normákra figyelemmel rögzíti, hogy az önkormányzat az építményadóban és a telekadóban a vállalkozó számára adómentességet, adókedvezményt nem biztosíthat – a telekadó-rendelet 3. § (1) bekezdésének a)-b) pontjai mentességet biztosítottak annak a vállalkozónak, akinek

- telke az ingatlan-nyilvántartásban lakóház, udvarként szerepel és ettől nem eltérően használták, illetve
- telkén, telekrészén helyi védelem alatt álló épület állt.

A telekadó-rendelet 3. § (1) bekezdésének c) pontja pedig – szintén a Htv. 7. § e) pontjában rögzítettek ellenére – anélkül mentesített bizonyos út-, vagy csatorna elnevezésű telkeket a telekadó hatálya alól, hogy kizárta volna az adómentesség hatálya alól a vállalkozó adóalanyokat.⁷

A Htv. 11. § (1) bekezdésébe ütközött az építményadó-rendelet 3. § (2) bekezdése⁸, mert építményhez tartozónak minősítette az épületnek nem minősülő építménnyel fedett telekrészt **beemelte az építményadó hatálya alá**.

A Htv. adómegállapításra vonatkozó 2. §-ával ellentétesen⁹ az építményadó-rendelet 8. § (3) bekezdése a műhely-bővítmény, valamint a raktár-bővítmény esetében – a műhelyre, raktárra vonatkozó adómértéktől

Az uniós állami támogatási szabályok értelmében a vállalkozóknak nyújtott helyi adómentesség, helyi adókedvezmény állami támogatásnak minősül. A jogszerűtlenül nyújtott támogatást a kedvezményezettnek vissza kell fizetnie, vagy a támogatást nyújtónak kell biztosítania az uniós joggal való összhangot.

⁷ A telekadó-rendelet 3. §-ának módosítása eredményeként 2025. január 1-jével a Htv. 7. § e) pontjába ütköző jogsértő állapot megszűnt.

⁸ E rendelkezést az Önkormányzat 2025. január 1-jével hatályon kívül helyezte.

⁹ Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontja szerint: a törvény keretei között szabályozhat a helyi rendelet, így nem írhatja felül az adó tárgyát.

eltérő – speciális mértékszabályokat rendelt alkalmazni, ezáltal ugyanazon adótárgy esetében kétféle adómérték alkalmazására nyílt lehetőség¹⁰.

Az építményadó-rendelet az alábbi okokból fakadóan sértette – a **Jat. 2. § (1) bekezdéséből** következő – egyértelmű értelmezhetőség követelményét:

- a) az építményadó-rendelet 3. § (1) bekezdése¹¹, 4. § (5) bekezdése¹², mert nem létező jogszabályi tartalomra utalt vissza;
- b) az építményadó-rendelet 11. §-ának „Üzlet”, illetve „Raktár” fogalma, mert azok összevetéséből nem volt egyértelmű, hogy a raktározás, tárolás célját szolgáló nyitott, értékesítést folytató hely raktárnak vagy üzletnek számít-e¹³.
- c) az építményadó-rendelet 11. §-ának „Bővítmény”, illetve „Új épület” fogalma, mert azok összevetéséből az következik, hogy a „bővítmény” fogalmi körébe tartozó „új épületre” akkor vonatkozik kedvezményes adómérték, amikor, még nem tartozik az építményadó tárgyi hatálya alá¹⁴.

1.2. számú megállapítás   Az Önkormányzat figyelembe vette a települési sajátosságokat, az Önkormányzat gazdálkodási helyzetét, továbbá az adórendeletek szabályozási céljuk szerint összhangban voltak az adóalanyok teherviselő képességével.

A Htv. 7. § g) pontjában rögzített adómegállapítási korlátokból az következik, hogy a rendelet hatályossága idején is érvényre kell jutnia az e pontban szabályozott rendeletalkotási elveknek, azaz annak, hogy települési önkormányzat az adóalap fajtáját, az adó mértékét, a rendeleti adómentességet és adókedvezményt úgy állapíthatja meg, hogy azok összességükben egyaránt megfeleljenek

- a) a helyi sajátosságoknak,
- b) az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek és
- c) az adóalanyok széles körét érintően az adóalanyok teherviselő képességének.

Az ÁSZ véleménye szerint legalább az adózást érintő magasabb szintű jogszabályi változások esetén indokolt felülvizsgálni a rendeletet. Ettől függetlenül a település mérete, adottsága a helyi adókra vonatkozó rendelet összetettsége, az önkormányzat gazdálkodási körülményeinek változása, az adózók teherbíró képességének változása befolyásolja a felülvizsgálat gyakoriságát.

¹⁰ Az építményadó-rendelet 8. § (3) bekezdése szerint a műhely bővítményre és a raktár bővítményre vonatkozó adómérték 95 Ft/m², a műhelyre, raktárra pedig 1200 Ft/m². Az építményadó-rendelet 11. §-a a bővítmény alatt a telephely-bővítés során a vállalkozás meglévő telephelyén létrejött új épület, illetve a meglévő épület hasznos alapterületének újonnan megnövelt része.

¹¹ Az Önkormányzat 2025. január 1-jével módosította a rendelkezést, a jogsértés megszűnt.

¹² Az Önkormányzat 2025. január 1-jével hatályon kívül helyezte.

¹³ Az értelmezési anomáliát az építményadó-rendelet 2025. január 1-jével hatályba lépő módosítása megszüntette, az „Üzlet” fogalmában nem szerepel a „raktározás, tárolás célját szolgáló nyitott, értékesítést folytató hely”, mint az Üzlet fogalmi körébe tartozó helyiség.

¹⁴ A Htv. 14. § (1) bekezdése alapján az építményadó-kötelezettség a használatbavételi engedély jogerőre emelkedését követő év első napján keletkezik. Ugyanakkor az építményadórendelet 11. §-ának „új épület” fogalma alapján a kedvezményes 95 Ft/m² építményadó mérték csak az adókötelezettség keletkezését megelőző évben alkalmazandó.

A helyi sajátosságok figyelembevétele

Az ellenőrzött időszakban Hódmezővásárhely lakosság száma a megyei jogú városok között szinte a legkisebb, kiterjedése azonban – a település honlapján található adat szerint – jelentős volt (483,2 km²)¹⁵. Megyei jogú városként többféle jellegzetességű övezetet, illetve funkciót betöltő ingatlan volt megtalálható a területén, mindemellett kiterjedéséből fakadó sajátossága, hogy külterületén – a Htv. hatálya alá nem tartozó – jelentős termőföld-terület volt fellelhető.

Az építményadó-rendelet az épület, épületrész fajtájára tekintettel rögzített differenciált adómérték-rendszert tartalmazott, a telekadó-rendelet pedig öt, eltérő sajátosságokkal bíró és értékviszonyokat képviselő övezetre osztotta a települést, illetve határozott meg ezekre differenciált adómértéket.

Az Önkormányzat a helyi sajátosságokat – a Htv.-ben foglaltaknak megfelelően – az adórendeletek elkészítésekor figyelembe vette és mérlegelte.

Az Önkormányzat gazdálkodási követelményeinek szempontja

A 2023. évben a helyi adókból származó befizetett – szolidaritási hozzájárulással csökkentett – 4 022 373,3 ezer Ft bevétel az Önkormányzat korrigált konszolidált költségvetési bevételének (9 458 292,4 ezer Ft) 42,5%-át tette ki, mely magasabb a 25 megyei jogú városra vonatkozó 38,6%-os értékhez képest. A 2023. évben **ingatlanadókból** származó bevétel a **korrigált költségvetési bevétel 11,4%-át tette ki**, mely szintén **magasabb a 25 megyei jogú városra vonatkozó 7,5%-os értékhez viszonyítva**.

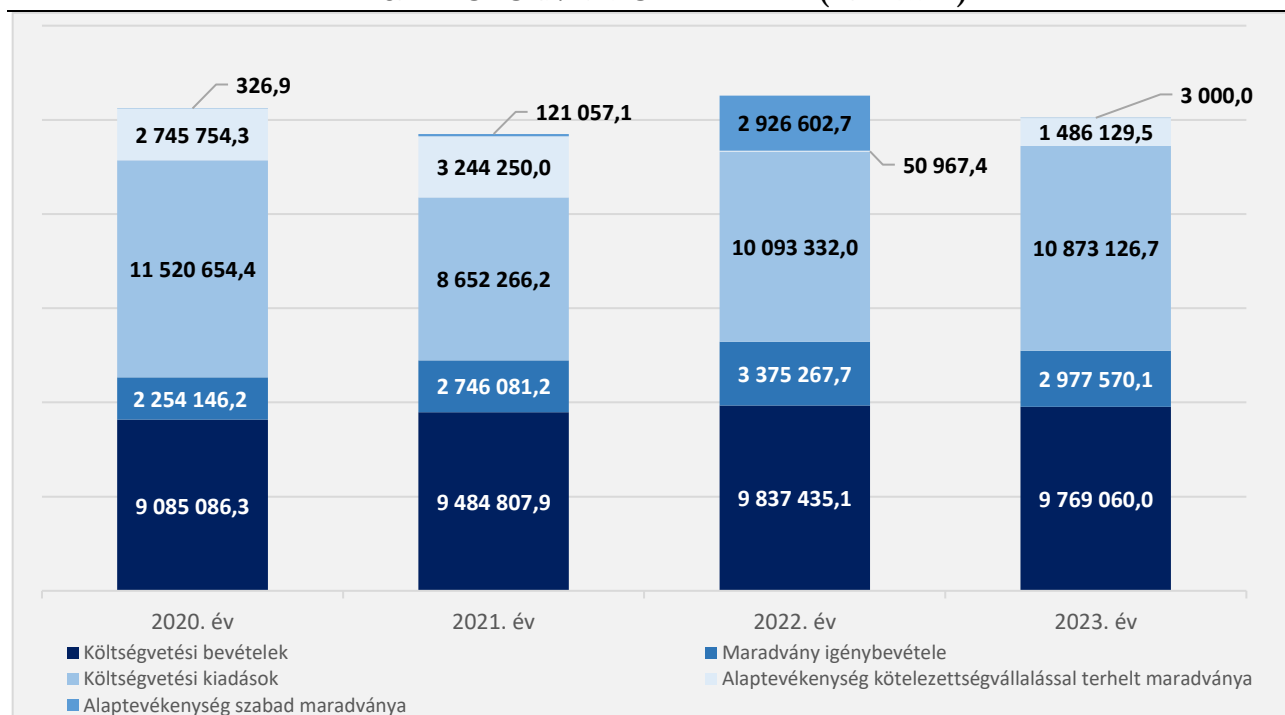
¹⁵ Összehasonlításképp: Budapest területe 525,1 km²
[https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/mesz/01_bp_14.pdf]

Az Önkormányzat és intézményeinek főbb gazdálkodási adataiból (2. ábra) megfigyelhető, hogy a konszolidált maradvány a **2023. évben** 1 489 129,5 ezer Ft volt, amely **1 486 129,5 ezer Ft kötelezettségvállalással terhelt maradványból és 3000,0 ezer Ft szabad maradványból tevődött össze**. A 2023. évben az Önkormányzat a kötelező feladatok ellátása mellett, 989 794,0 ezer Ft kiadást teljesített önként vállalt feladatokra, amelynek 98,9%-át közhatalmi bevételekből (ezen belül helyi adóbevételekből) fedezte. A 2023. évi beszámolóban az Önkormányzat 2 150 000,0 ezer Ft értékben mutatott ki költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek között hosszú lejáratú hiteleket.

Az Önkormányzat gazdálkodási helyzete összességében nem tette szükségessé az adórendelet módosítását.

2. ábra

AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS INTÉZMÉNYEI 2020-2023. ÉVI KONSZOLIDÁLT BESZÁMOLÓINAK FŐBB ADATAI (EZER FT)

Nem tartalmazza a hitel-és kölcsönfelvételeket és azok törlesztését; a pénzeszközök lekötött bankbetétként való elhelyezését és azok megszüntetését; az államháztartáson belüli megelőlegezéseket és azok visszafizetését, a vállalkozási tevékenység maradványát.
 Forrás: KGR-K11 és zárszámadási rendelet₁₋₄ alapján ASZ saját szerkesztés

Az adóalanyok teherviselő képességének figyelembevétele

Az Önkormányzat nyilatkozata szerint az adórendeletek célja volt, hogy az egyéb adóalanyokhoz képest a magánszemély adóalanyokat ne terhelje helyi ingatlanadó fizetési kötelezettség. E megfontolás mögött – a helyszíni ellenőrzés során az Önkormányzat által tett nyilatkozat alapján – az állt, hogy a nem magánszemély adóalanyok nagyobb szerepet tudnak vállalni a helyi közterhekből. Az Önkormányzat, nyilatkozata szerint törekedett arra is, hogy a vállalkozások számára is megfelelő adórendszert, ezáltal vonzó adókörnyezetet alakítson ki.

Mindezekre tekintettel – a Htv. előírásainak megfelelően – az Önkormányzat mérlegelte és figyelembe vette az adóalanyok teherviselő képességét a rendeletalkotás során.

2. Az önkormányzati adóhatóság megfelelően és eredményesen látta-e el az ingatlanok adóztatásával kapcsolatos adóhatósági tevékenységeit?

Összegző megállapítás Az adómegállapítási feladatellátás nem volt eredményes, azonban célszerű volt, az adómegállapító határozatok nem mindegyike volt szabályszerű. Az adóbehajtási tevékenység szabályszerű és célszerű volt, de nem volt eredményes.

2.1. számú megállapítás Az adóhatóság adótárgy-, és adóalanyfeltárási feladatellátása nem volt eredményes, azonban célszerű volt. Az adóhatósági döntések nem minden esetben voltak szabályszerűek.

Adótárgy- és adóalanyfeltárás

Az adóhatóság a 2023. és a 2024. évben is élt az Art.²⁵ 83. § (2) bekezdésében foglaltak alapján **az ingatlanügyi hatóság** megkeresésének lehetőségével. A kapott **adatokat egy saját fejlesztésű programmal feldolgozhatóvá tette**, az adatbázis ezáltal keresések és szűrések elvégzésére, továbbá az adatok saját nyilvántartással történő összevetésére is alkalmassá vált. Az adóhatóság az adóalanyok és az adótárgyak feltárása érdekében **használt térinformatikai és egyéb rendszereket, valamint** használta **az építésügyi hatóság** által, az Art. 86. §-a szerint szolgáltatandó **adatokat**.

Az ingatlanügyi hatóság által az Art. 83. § (2) bekezdése alapján az adóhatóság rendelkezésére bocsátott adatok a szolgáltatott formában csak manuálisan vethetők össze az adónyilvántartás adataival. Az ÁSZ megítélése szerint az államháztartás helyi szintjén az lenne a leggazdaságosabb, ha az adóhatóságok feldolgozható formában jutnának ezen adatokhoz. Ennek hiányában azonban jó gyakorlatnak tartja, hogy – amennyiben a település adottságai, illetve az adótárgyak száma indokolják – az adóhatóság szoftveres segítséget vesz igénybe az adatok informatikai úton történő ütköztetése érdekében.

Az ÁSZ két olyan ingatlant (32. és 34. mintatételek) **tárt fel, amelyeket az adóhatóságnak** – építményadó esetén az építményadó-rendelet 3. §-ban és a Htv. 11. §-ban, míg telekadó esetén a telekadó-rendelet 1. §-ban és a Htv. 17. §-ban leírtaknak megfelelően – **adóztatnia kellett volna**.

Mindezek alapján **az adótárgy-, és adóalanyfeltárási adóhatósági feladatellátás nem volt eredményes, azonban** – figyelemmel arra, hogy a más hatóságtól kapott hiteles információt azok megszerzési céljának megfelelően használta fel – **célszerű volt**.

Adómegállapítás (kivetés)

Az adóhatóság valamennyi mintatétel esetében a fizetendő adó összegét – a Htv.-nek és az adórendeleteknek megfelelően – számította ki.

A **20. és 31. mintatételek** esetében az adóhatóság a Htv. 12. § (1) bekezdésében és a 14. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések¹⁶ ellenére, a 20. mintatétel esetében 2024. március 11. napján, míg a 31. mintatétel esetében 2024. április 8. napján kelt adómegállapító határozatában **2025. év január 1-jétől fennálló adókötelezettséget állapított meg.**

A **25-26. mintatételek** esetében a Hivatal az Ltv.²⁶ 9. § (1) bekezdése e) pontjában¹⁷ előírtak ellenére **az adatbejelentő dokumentumok megőrzéséről nem gondoskodott**, ezért az ÁSZ-nak nem volt módja ellenőrizni az adómegállapító eljárást.

Három mintatétel (12., 17. és 20. mintatételek) esetében az adótárgynak több tulajdonosa volt, ugyanakkor az adóhatóság által hozott adómegállapító **határozat rendelkező része kizárólag az adó fizetésére kötelezett által fizetendő adó összegét tartalmazta.**

A **24-27., a 33. és a 36. mintatételek esetében az adómegállapító határozatok indokolása** – az

Air. 73. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltak ellenére – tényállási elemként **nem tartalmazta az adótárgy utáni adó és az adóalany(ok)ra jutó adó összegének egyértelmű számszaki levezetését.** Mindazonáltal az **adómegállapító határozatban foglalt fizetési kötelezettség szabályszerűségét e hiányosságok nem érintették.** A többi mintatétel értékelése eredményeként megállapítható, hogy az adómegállapító határozatok tartalmazták az elvárt számszaki levezetést.

Az adómegállapító **határozatok kiadmányozása és adózókkal való közlése – megfelelően az Air. előírásainak – célszerű és szabályszerű volt.**

Az adóhatóság az ellenőrzött időszakban adóellenőrzést nem végzett.

Ha az adótárgynak több tulajdonosa van, akkor ők tulajdoni illetőségük arányában adóalanyok. Ekkor, mindegyikük egyetértése esetén köthetnek arról megállapodást, hogy az adóalanyisággal kapcsolatos jogokat és kötelezettséget az adóhatóság előtt közülük egy adóalany kapcsolattartóként gyakorolja. Az ÁSZ jó gyakorlatnak azt tekinti, ha az adómegállapító határozat nemcsak a fizetési kötelezettséget és a fizetésre kötelezettet (a kapcsolattartót), hanem az egyes adóalanyokat terhelő adót és annak jogalapját, kiszámítását is tartalmazza, annak érdekében, hogy az egyes adóalanyok számára egyértelmű legyen az őket terhelő adó összege.

---

¹⁶ A Htv. hivatkozott rendelkezései értelmében, ha év közben az adó alanyának személye változik, vagy az adótárgy állapotában az adókötelezettséget befolyásoló változás következik be, akkor e változásokat a következő év első napjától kezdődően kell figyelembe venni. Ezért az adóév első napját megelőzően kiadott, adóévről vonatkozó fizetési kötelezettséget tartalmazó határozat nem szabályszerű.

¹⁷ A közfeladatot ellátó szerv Ltv. 9. § (1) bekezdés e) pontjából fakadó kötelessége, hogy az elintéztett ügyek iratait – az irattári terv szerinti rendszerezés és válogatás pontosságának ellenőrzése mellett – irattárában elhelyezze, az irattári anyagot szakszerűen és biztonságosan megőrizze, valamint használatra bocsátásáról gondoskodjon.

A megállapított adó csökkentése: fizetési kedvezmények, adókötelezettség változás, elévülés miatti törlés

A fennálló **adókövetelést csökkentő intézkedések** ellenőrzése hat mintatétel (két fizetési kedvezmény és három adótörlés¹⁸) alapján történt, amelyek – az Art. előírásainak megfelelően – **jogszerűek voltak**. Az ellenőrzött időszakban megtett intézkedések számszaki összefoglalását az 1. táblázat mutatja be.

1. táblázat

**A 2023-2024. ÉVEKBEN TÖRTÉNT ADÓKÖVETELÉS TÖRLÉSEK FŐBB ADATAI
(DB ÉS EZER FT)**

MEGNEVEZÉS	2023.		2024.*	
	ESETSZÁM	ÖSSZEG	ESETSZÁM	ÖSSZEG
Méltányosságból törölt adókövetelés	2	561,7	1	126,6
Adókötelezettség változás ¹⁹ okán törölt adókövetelés	92	48 902,8	70	23 477,3
Elévülés miatt törölt adókövetelés	653	12 072,0	103	6 321,6
Egyéb	2	53 621,2	2	14 081,6

*2024. június 20. napján kelt tanúsítvány adatai alapján.

Forrás: A Hivatal tanúsítványokon megadott adatai alapján ÁSZ saját szerkesztés

Adatszolgáltatási, közzétételi kötelezettség

Az ellenőrzött időszakban érvényben lévő építményadó-rendelet 2020. szeptember 12-e, míg a telekadó-rendelet 2019. október 31-e óta volt hatályban, így **adatszolgáltatási kötelezettsége** az adóhatóságnak **az ellenőrzött időszakban nem keletkezett a Kincstár²⁷ felé**. Az Önkormányzat honlapján az építményadó- és a telekadó-rendeletek hatályos változata elérhető volt, ezzel **az adóhatóság teljesítette a Htv.-ben rögzített közzétételi kötelezettségét**.

2.2. számú megállapítás   Az adóbehajtási (adóbeszedési) tevékenység szabályszerű és célszerű volt, de nem volt eredményes.

Az ingatlant terhelő adóban fennálló tartozás behajtása érdekében az adóhatóság az Avt.²⁸-ben foglaltak alapján a **2023. évben 207 esetben, illetve 2024. május 31. napjáig 87 esetben indított végrehajtási eljárást**. Az adóhatóság a végrehajtások eredményeképpen a **2023. évben 21 644,9 ezer Ft adó tartozást**, a 2022. december 31-én **fennálló adó tartozás 7,6%-át**, míg a **2024. évben (május 31-ig) 17 550,5 ezer Ft-ot, a 2023. december 31-ei adó tartozás 7,1%-át szedte be**.

Az adóhatóság az adófolyószámla kivonat megküldésével tájékoztatta az adózókat az adókötelezettségről, külön fizetési felhívás, felszólítás kiküldése nem történt.

¹⁸ Egy mintatétel esetében adóalanyi bejelentés következtében történő módosítás okán és két esetben adóalanyváltozás miatt történt adótörlés.

¹⁹ Ide tartozik például az adóalany személyének változása, az adótárgyban bekövetkező változás miatti, korábban előírt adó törlése.

Az ÁSZ jó gyakorlatnak tartja, ha az adóhatóság az adóbehajtásra irányuló eljárásának megkezdése előtt fizetési felszólító levélben tájékoztatja az adóalanyt a fizetési kötelezettsége elmulasztásáról, valamint a pótlólagos teljesítés lehetőségéről, és a teljesítés elmaradásának következményeiről. Ez a gyakorlat elektronikus kapcsolattartás esetén az adóhatóság számára költségmentes megoldást nyújt, hiszen nem merül fel postaköltség, az adóalany szempontjából pedig – mind elektronikus, mind postai formában – kedvezőbb megoldás, mert nem merül fel végrehajtási költség-átalány.

Az adóhátralékok összege a 2023. év végére 12,3%-kal csökkent az előző év végén fennálló hátralék-adatokhoz képest. **Az adóbehajtási feladatellátás azonban mégsem volt eredményes, mert** az adóhatóság által nyilvántartott 2023. év utolsó napján **fennálló hátraléknak** (248 385,4 ezer Ft) a 2023. évi **ingatlanadó-bevétele**hez (1 082 305,8 ezer Ft) **viszonyított aránya (22,9%) magasabb volt**, mint az azonos településtípusba tartozó önkormányzatok (megyei jogú városok) adóbevétel-arányos hátraléka (14,6%).

Az adóhatóság a vizsgált nyolc mintatétel esetében a legkorábbi tartozás esedékességének napjától számítva **1-49 nap elteltével intézkedett az első, az adótartozás behajtására irányuló (végrehajtási) cselekmény foganatosításáról**, ami elősegítette azt, hogy az Önkormányzat mielőbb hozzájusson az őt megillető bevételhez. A kamatelmaradás vagy kamatkiadás kockázatát mindez nagyban csökkentette, ezért a feladatellátás célszerű volt.

A 2. táblázat az adóhátralékokra vonatkozó főbb adatokat mutatja be a 2022-2024. május 31-ig terjedő időszakban.

2. táblázat

AZ ADÓHÁTRALÉKOK FŐBB ADATAI (DB ÉS EZER FT)

MEGNEVEZÉS	NAPTÁRI NAP	ÉPÍTMÉNYADÓ	TELEKADÓ	ÖSSZESEN
Hátralékos adózók száma	2022.12.31	848	87	935
	2023.12.31	577	86	663
	2024.05.31	236	99	335
Adóhátralék összege	2022.12.31	166 575,8	116 598,0	283 173,8
	2023.12.31	157 462,3	90 923,1	248 385,4
	2024.05.31	126 569,4	36 164,2	162 733,6

Forrás: A Hivatal tanúsítványokon és nyilatkozatában megadott adatai alapján ÁSZ saját szerkesztés

A 2022. január 1-jei 274 327,5 ezer Ft-os adóhátralék összege a 2022. év végére 8846,3 ezer Ft-tal, 3,2%-kal emelkedett, a 2023. év végére viszont 9,5%-kal – 25 942,1 ezer Ft-tal – csökkent 2022. január 1-jéhez viszonyítva²⁰. Az adóhátralék – az adóbehajtás és az adófizetés ciklikussága miatt – 2024. május 31-re tovább csökkent.

Összességében értékelve az adóbehajtási tevékenységet, az **nem volt eredményes, azonban szabályszerű és célszerű volt.**

²⁰ A telekadó-tartozás esetében jelentősebb volt a csökkenés: a 2023. december 31-ei adatok alapján 86 hátralékos esetben 25 674,9 ezer Ft-tal, 22,0%-kal kevesebb, mint az előző év utolsó napján)

3. A településen megvalósuló helyi adóztatás támogatta-e a helyi adópolitikai célok teljesülését?

Összegző megállapítás Az Önkormányzat ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó adórendeleti szabályozása támogatta a helyi adópolitikai célok megvalósulását.

3.1. számú megállapítás Az ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó önkormányzati rendeleti szabályozás támogatta a helyi adópolitikai célok megvalósulását.

Az Önkormányzat írásba foglalt adópolitikai koncepcióval nem rendelkezett. A „Gazdasági Program 2020-2024²⁹” című dokumentum adópolitikai szempontokat nem fejt ki, csak, mint az önkormányzati működéshez szükséges bevételi forrást említi meg a helyi adók rendszerét.

Az Önkormányzat nyilatkozata szerinti adópolitikai cél az adórendszer stabilitásának megteremtése volt, amelyet – az Önkormányzat álláspontja szerint – az adóstruktúra változatlansága is tükrözött. Az Önkormányzat nyilatkozata szerint a magánszemélyek adómentessé tétele mellett az Önkormányzat a vállalkozások számára is megfelelő, illetve vonzó adókönyvetet kívánt kialakítani.

Összességében **az adórendeleti eszköztár az elérni kívánt adópolitikai célokkal összhangban volt.**

3.2. számú megállapítás Az Önkormányzat nagyobb mértékben támaszkodott az ingatlanadókból származó bevételekre, mint a többi megyei jogú város. Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat saját bevételei nőttek, azonban a támogatásoktól való függősége érdemben nem változott. Az adóteher összhangban volt az adóalanyok teherviselő képességével.

Az adórendeletek hatása az Önkormányzat gazdálkodására

Az Önkormányzat **korrigált konszolidált költségvetési bevételeinek összege** a 2022. évhez képest **8,1%-kal** (709 477,6 ezer Ft) **9 458 292,4 ezer Ft-ra** nőtt a 2023. évben. **Az Önkormányzatnál maradó korrigált konszolidált saját bevételek** 2023. évi növekedése **a 2022. évihez képest 14,0%** (670 173,6 ezer Ft-ot kitevő) **volt**, amelynek legfőbb oka, hogy a helyi iparüzési adóbevétel (1 049 165,0 ezer Ft-tal, 48,3%-kal) jelentősen nőtt (függetlenül attól, hogy a szolidaritási hozzájárulás fizetési kötelezettség megduplázódott), amelyet az ingatlanadó-bevétel minimális, 0,4%-os növekménye nem tudott ellensúlyozni.

Összességében a korrigált konszolidált költségvetési bevételeken belül a **korrigált konszolidált saját bevételek aránya a 2020-2023. közötti időszakban érdemben nem változott**, a 2020-2022. években – a működési támogatások saját bevételekhez képest nagyobb arányú növekedése miatt – (68,2%-ról 57,7%-ra) **csökkenő, 2023. évre az előző évhez képest valamelyest (57,7%-os) növekvő értéket mutatott.**

Az Önkormányzat **központi költségvetéstől való függősége – a működési támogatások növekedésének – és a saját bevételek csökkenésének következtében a 2022. évig növekedett, utána viszont csökkent.** Az ingatlanadókból származó bevételek a 2020-2023. években nagyságrendileg megegyező, 1 100 000,0 ezer Ft körül alakultak, amelynek oka, hogy az adórendeleteket ebben az időszakban érdemben nem módosították (a 2021-2022. években pedig a járványügyi helyzet következtében a jogszabályok nem tették lehetővé az adómértékek emelését), illetve érdemi változás az

adóalanyok és adótárgyak számában sem történt. Az **építményadó**ból származó bevétel a 2023. évben 716 971,7 ezer Ft volt, amely a 2022. évhez képest pedig 2,8%-kal **kevesebb bevételt jelentett**. A **telekadó**ból származó bevétel a 2023. évre a 2022. évihez képest 7,3%-kal, 340 595,4 ezer Ft-ról 365 334,1 ezer Ft-ra **nőtt**.

A konszolidált bevételek jogcímenkénti összegét éves bontásban a *3. táblázat*, az Önkormányzat és intézményei saját bevételeinek és államháztartáson belülről kapott működési támogatásainak a 2020-2023. évi megoszlását a *3. ábra* mutatja be.

A korrigált konszolidált költségvetési bevételeken belül a korrigált konszolidált saját bevételek aránya a 2023. évben 57,7% volt, amely kissé alacsonyabb a 25 megyei jogú városra vonatkozó 65,2%-os aránynál. Országos összevetésben vizsgálva, míg az ingatlanadó-bevételek aránya a korrigált konszolidált költségvetési bevételeken belül a megyei jogú városokra vonatkozó országos, 2023. évi átlag szerint 7,5% volt, addig az Önkormányzat esetében ez az arány 11,4% volt. **Az ingatlanadó-bevételek korrigált konszolidált saját bevételeken belüli aránya** a 2022. évi 22,5%-ról ugyan 2,7 százalékponttal **19,8%**-ra csökkent a **2023. évre**, de még mindig **jelentősen meghaladta a megyei jogú városokra vonatkozó 11,6%**-os értéket. A 2023. évben a szolidaritási hozzájárulással csökkentett helyi adóbevétel 26,9%-át tették ki az ingatlanadó-bevételek az Önkormányzat esetében, a 25 megyei jogú város összesített adatai alapján ez az arány 19,5% volt.

Az Önkormányzat az átlagnál nagyobb mértékben támaszkodott az ingatlanadó-bevételekre. Érdeemes azonban megjegyezni, hogy bár az Önkormányzat ingatlanadókból származó bevétele 0,4%-kal növekedett a 2023. évre az előző évhez képest, mégis elmaradt a megyei jogú városok összesített 19,1%-os együttes növekedésétől, főként arra tekintettel, hogy az Önkormányzat esetében az ellenőrzött időszakban az adómérték nem változott.

3. táblázat

AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS INTÉZMÉNYEI 2020-2023. ÉVEKRE VONATKOZÓ KONSZOLIDÁLT KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEI (EZER FT, %)

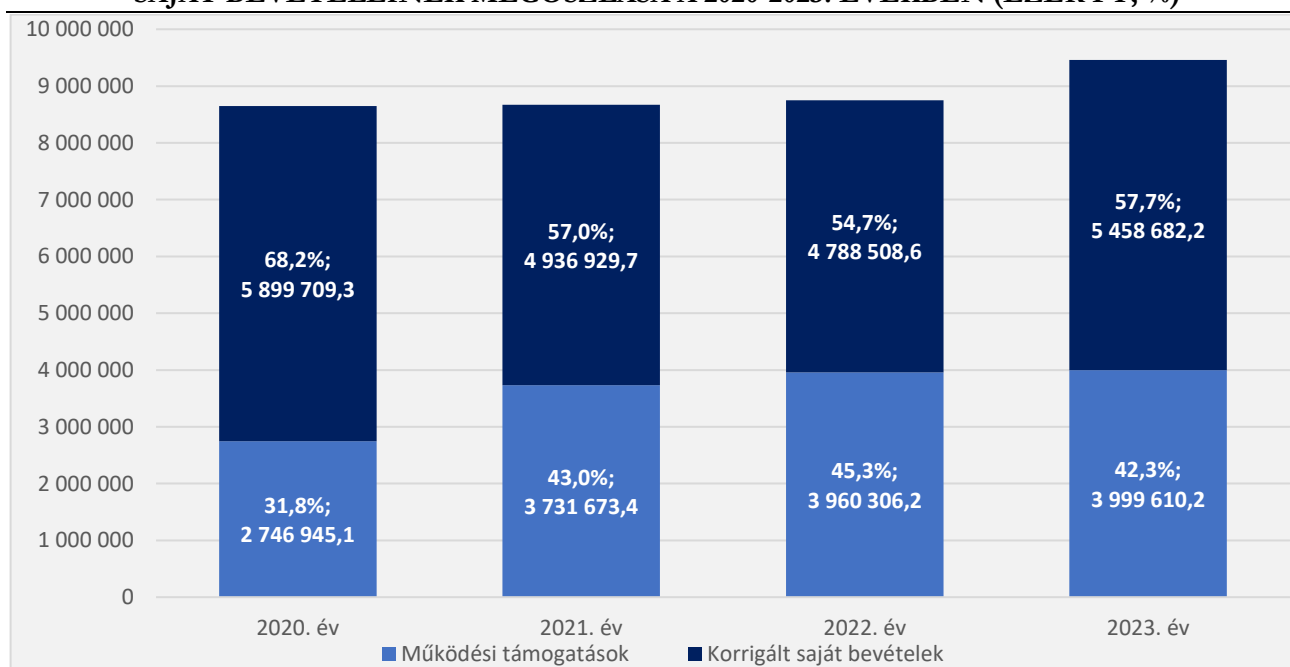
Ssz.	JOGCÍM	2020.	2021.	2022.	2023.
1.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	2 746 945,1	3 731 673,4	3 960 306,2	3 999 610,2
2.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	438 431,9	627 964,0	944 300,9	22 123,1
3.	Közhatalmi bevételek	3 200 425,9	3 296 615,4	3 287 657,4	4 358 540,0
3.1.	ebből: ingatlanadókból származó bevétel	1 133 554,8	1 159 310,0	1 078 513,3	1 082 305,8
3.2.	ebből: magánszemélyek jövedelemadói	248,6	232,2	446,5	4625,0
3.3.	ebből: helyi iparüzési adóbevétel	2 045 551,9	2 084 308,7	2 171 913,3	3 221 078,3
3.2.1.	Tájékoztató adat: befizetett szolidaritási hozzájárulás	0,0	188 240,8	144 319,4	288 644,5
3.3.	ebből: idegenforgalmi adóbevétel	1643,4	3515,6	8602,4	7633,7
3.4.	ebből: egyéb közhatalmi bevételek*	19 427,2	49 248,9	28 181,9	42 897,2
4.	Egyéb saját bevételek**	2 699 283,4	1 828 555,1	1 645 170,6	1 388 786,7
5.	Saját bevételek³⁰ (3+4)	5 899 709,3	5 125 170,5	4 932 828,0	5 747 326,7
6.	Költségvetési bevételek (1+2+5)	9 085 086,3	9 484 807,9	9 837 435,1	9 769 060,0
7.1.	Saját bevételek aránya a költségvetési bevételeken belül (5/6) (%)	64,9	54,0	50,1	58,8
7.2.	Korrigált saját bevételek aránya a korrigált költségvetési bevételeken belül ((5-3.2.1)/(6-2-3.2.1)) (%)	68,2	57,0	54,7	57,7

*A 2020-2022. években tartalmazza az előző évek(ben) megszűnt helyi adók befolyt bevételeit.

** Működési bevételek, felhalmozási bevételek, működési célú átvett pénzeszközök, felhalmozási célú átvett pénzeszközök.

Forrás: KGR-K11 és zárszámadási rendelet₁₋₄ alapján ÁSZ saját szerkesztés

3. ábra

AZ ÖNKORMÁNYZAT ÉS INTÉZMÉNYEI MŰKÖDÉSI TÁMOGATÁSAINAK ÉS KORRIGÁLT SAJÁT BEVÉTELEINEK MEGOSZLÁSA A 2020-2023. ÉVEKBEN (EZER FT, %)
Forrás: KGR-K11 és zárszámadási rendelet₁₋₄ alapján ÁSZ saját szerkesztés

Az adóalanyok teherviselő képességével való összevetés

Az adóhatósághoz a 2022-2024. években **összesen 53 alkalommal nyújtottak be fizetési kedvezmény iránti kérelmet.**

Az **ingatlanadóban fennálló hátralék összege** a 2022. január 1-jei 274 327,5 ezer Ft-ról **2023. utolsó napjára, két év alatt 9,5%-kal**, 25 942,1 ezer Ft-tal 248 385,4 ezer Ft-ra, ezt követően 2024. május 31-ei napra még további 34,5%-kal 162 733,6 ezer Ft-ra **csökkent. Az ingatlanadóban fennálló adóhátralék** költségvetési bevételként elszámolt ingatlanadókból származó bevételhez viszonyított aránya a 2022. évben 26,3% volt, ami a 2023. évre 22,9%-ra **csökkent.** A 2024. május 31-ei állapot szerinti 162 733,6 ezer Ft adóhátralék a KGR-K11 szerinti ingatlanadó-bevétel eredeti előirányzatának 14,9%-a volt.

A hátralékos adózók száma (2022. december 31.: 935 fő; 2023. december 31.: 663 fő) **29,1%-kal csökkent a 2023. év végére**, továbbá 2024. május 31-ére tovább csökkent 335 főre.

Tekintve, hogy az adótételek és így az egy magánszemélyre jutó adóteher nem változott, az egy lakosra jutó belföldi nettó jövedelem pedig a 2020. évi 1440,1 ezer Ft-ról a 2022. évre 1993,8 ezer Ft-ra (38,4%-kal) emelkedett, az ÁSZ arra a következtetésre jutott, hogy **az adóalanyok teherviselő képességével az adórendeleti szabályok összhangban voltak.**

3.3. számú megállapítás

A Hivatal az Áht.³¹ és a 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet³² előírásai ellenére nem mutatta ki elkülönítetten az adóigazgatási tevékenységgel összefüggő kiadásokat és a kapcsolódó átlagos statisztikai létszámadatokat. Az adóztatási kiadások nem voltak túlzottan magasak az adóbevételhez képest.

Személyi és tárgyi feltételek

Az Önkormányzat és a Hivatalhoz tartozó Mártély Községi Önkormányzat adóigazgatási feladatait a Közgazdasági Irodán belül az Adócsoport látta el. A Hivatal adatszolgáltatása – az ellenőrzés megkezdésekor – alapján az Adócsoport tisztviselőinek száma a vezetővel együtt hét fő volt (a 2023. évben kilenc fő volt).

A Hivatalnál az adóügyi feladatok ellátáshoz szükséges tárgyi, informatikai feltételek biztosítottak voltak.

Az Önkormányzat nem rendelkezett adóérdekeltségi alap létrehozását és felhasználását tartalmazó kihirdetett önkormányzati rendelet dokumentumával és/vagy a dolgozók részére kidolgozott ösztönzőrendszert tartalmazó belső szabállyal.

Az ÁSZ jó gyakorlatnak tartja az olyan önkormányzati rendelet alkotását, amely növeli az adóigazgatási feladatokat ellátó tisztviselők beszédési, végrehajtási, adóellenőrzési tevékenység-végzésben való érdekelttségét, különösen maximum határokhoz kötve és ösztönözve az egyéni teljesítményt. Az ilyen rendelet a különféle hatósági intézkedések nyomán befolyó bevétel egy részére fogalmazhat meg – külön döntés esetén – forrást a többlet-munkát végző adótitviselők premizálására. A befolyó bevételi többlet javítja az önkormányzat pénzügyi helyzetét, az intézkedések elősegítik az adófizetési hajlandóság növelését. A rendelet nyilvánossága átláthatóvá teszi a juttatás feltételeit nemcsak a juttatásban részesülők, hanem a képviselő-testület és az adóalanyok számára egyaránt.

Az adóztatás kiadásai

Az Áht. 6. § (1) bekezdése és a 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet 3. § (1) bekezdése előírása ellenére **az adóigazgatási tevékenységgel összefüggő kiadásokat, valamint a 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet 6. § (2) bekezdésében előírtak ellenére a kapcsolódó átlagos statisztikai létszámadatokat a kormányzati funkció (011220 Adó-, vám- és jövedéki igazgatás) szerint a Hivatal elkülönítetten nem számolta el, illetve nem mutatta ki, így azok az Önkormányzat 2023. éves költségvetési beszámolójában a kormányzati funkción nem szerepeltek.**

Az adóztatás kiadásai (költségei) egyfelől az adóhatóság költségeiben, másfelől az adózó költségeiben öltenek testet. Önadózás esetén az adóztatási költségek nagyobb része az adózónál merül fel, mert az adót az adóalany számítja ki, vallja be és fizeti meg. Kivetéses adóztatás esetén ellenben az adózó költsége az adó megfizetésének költségét jelenti (például a gépjárműadó vagy a hatósági nyilvántartás alapján megállapított helyi adók esetén) vagy – az adófizetési költség mellett – legfeljebb csak az adómegállapításhoz szükséges adatszolgáltatás költsége merül fel. Ha az összes bevétel több, mint 10%-át teszi ki a kivetéses adózás, hatósági adómegállapítás, azaz az ingatlanadóztatás alapján befolyó bevétel, akkor az adóztatási kiadás referencia-érték maximuma 50 Ft 1000 Ft adóbevételre vetítve (a szinte kizárólag önadózásos adókat beszedő adóhatóságoknál ez az érték 10 és 20 Ft közötti).

Az adóztatás 2023. évi költségeivel kapcsolatos adatokat a 4. táblázat tartalmazza.

4. táblázat

AZ ADÓZTATÁS 2023. ÉVI KÖLTSÉGEINEK KIMUTATÁSA (EZER FT, FŐ, DB)		
MEGNEVEZÉS	ÖNKORMÁNYZAT ÉS HIVATAL ADATAI	NYOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK ÉS HIVATALÁNAK ADATAI (ÖSSZESEN, ÁTLAG)
KGR-K11 5/A - 011220 - Személyi juttatások és munkaadói közterhek (ezer Ft)	52 835,7	915 874,5
KGR-K11 5/A - 011220 - Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)	9	114
<i>Egy adóigazgatási dolgozóra jutó személyi juttatás és munkaadói közteher KGR-K11 5/A alapján (ezer Ft)</i>	<i>5870,6</i>	<i>8034,0</i>
KGR-K11 – Helyi adóbevétel (ezer Ft)	4 318 837,3	69 947 909,8
<i>1000 Ft helyi adóbevételre jutó személyi juttatás és munkaadói közteher (Ft)</i>	<i>12,0</i>	<i>13,1</i>
<i>Egy adóigazgatásban dolgozóra jutó helyi adóbevétel (ezer Ft)</i>	<i>489 103,3</i>	<i>613 578,2</i>
<i>Egy adóigazgatásban dolgozóra jutó ASP szerinti adózó²¹ (db)</i>	<i>1219,8</i>	<i>1334,1</i>
<i>Egy adóigazgatásban dolgozóra jutó ASP szerinti adótárgy²² (db)</i>	<i>3704,9</i>	<i>2068,8</i>

Az Önkormányzat esetében az adóigazgatási tevékenységgel összefüggő kiadások és átlagos statisztikai létszámadatokat a tanúsítványon megadott értékeket tartalmazzák. A Hivatal, mint közös hivatal ellátta Mártély Községi Önkormányzat adóztatási feladatait is, amely a kapcsolódó mutatók számításánál figyelembevételre került.
Forrás: KGR-K11, ASP önkormányzati adattárház és a Hivatal adatszolgáltatása alapján ÁSZ saját szerkesztés

²¹ ASP szerinti adózó: az ASP önkormányzati adattárház 2023. évi zárasi összesítőjén (I.) az ingatlanadók, a helyi iparüzési adó (nem került levonásra a teljesített szolidaritási hozzájárulás), az idegenforgalmi adó, a magánszemélyek jövedelemadói és a talajterhelési díj számlákon kimutatott adózók, mivel a kapcsolódó feladatokat a helyi adóhatóság látta el.

²² Az ASP szerinti adótárgy tartalmazza egyrészt az ingatlanadó-tárgyakat, másrészt tartalmazza az ASP önkormányzati adattárház 2023. évi zárasi összesítőjén (I.) a helyi iparüzési adó, az idegenforgalmi adó, a magánszemélyek jövedelemadói és a talajterhelési díj számlákon kimutatott adózók értékét, mivel a kapcsolódó feladatokat a helyi adóhatóság látta el.

Az adóhatóság adatszolgáltatása alapján a 2023. évben **egy adótisztviselőre 5870,6 ezer Ft tényleges személyi juttatás és munkaadókat terhelő közteher jutott**. Amennyiben ezt az adatot az ÁSZ által ellenőrzött másik megyei jogú városi önkormányzat, illetve további hat megyei jogú városi önkormányzat adatával vetjük össze, akkor **a 8034,0 ezer Ft-os átlagos értéknek csak a 73,1%-a volt** (ugyanaz az adat az állami adóhatóság esetén a 2022. évben 9700,0 ezer Ft volt).

A **2023. évben** 1000 Ft helyi adóbevételt **12,0 Ft adóztatási kiadással** (személyi juttatások és annak közterhei) **érték el**. Ez az érték **a nyolc megyei jogú város önkormányzatának az átlagos adóztatási kiadásához (13,1 Ft) képest, valamint az adóztatási kiadás referencia-érték maximumához** (50 Ft 1000 Ft adóbevételre) **képest alacsonyabb volt**.

A 2023. évben az egy adóigazgatási dolgozóra eső 489 103,3 ezer Ft helyi adóbevétel a nyolc megyei jogú város 613 578,2 ezer Ft-os átlagához képest alacsonyabb, annak 79,7%-a volt (összehasonlításként az önadózásos nagy adónemeket beszedő állami adóhatóság esetén egy tisztviselőre 901 300,0 ezer Ft²³ adó jutott).

Az Önkormányzat egy adótisztviselőjére – ASP szerint – 3704,9 adótárgy és 1219,8 adózó jutott (a nyolc megyei jogú város átlagos értékei adótárgy esetében 2068,8, míg adózó esetében 1334,1).

Össességében az adóhatóság kiadásai relatíve **alacsonyak voltak, az adóhatóság feladatellátási mutatói** a nyolc megyei jogú város átlagához képest két esetben **kedvezőtlenebb, egy esetben kedvezőbb volt**.

3.4. számú megállapítás	Az adóhatóság többféle, a jogszabályban előírtakon felüli eszközzel is támogatta és ösztönözte az adóalanyok önkéntes jogkövetését.
-------------------------	---

Az Önkormányzat nyilatkozata alapján a kiadott adómegállapító határozatokon túlmenően az adóegyenleg értesítőben – évente két alkalommal – tájékoztatták az adóalanyokat az esedékes adókötelezettségről. Az adóhatóság továbbá a helyi újságban, az Önkormányzat honlapján és Facebook oldalán is rendszeres tájékoztatást adott a jogkövető magatartás elősegítése érdekében.

---

²³ Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény végrehajtásáról szóló 2023. évi LXXIII. törvény XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetben feltüntetett közterhek összesen.

JAVASLATOK

Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet összeállítani és azt a jelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az ellenőrzött szervezet vezetője nem küldi meg határidőben az intézkedési tervet, vagy továbbra sem elfogadható intézkedési tervet küld, az Állami Számvevőszék elnöke az ÁSZ tv. 33. § (3) bekezdése a) és b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

A POLGÁRMESTERNEK

1. *Intézkedjen a jelentés nyilvánosságra hozatalát követő 15 napon belül annak az Önkormányzat képviselő-testülete elé terjesztéséről. A jelentést a napirend tárgyalásáról szóló jegyzőkönyvvel együtt tájékoztatásul küldje meg a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal részére is.*

A JEGYZŐNEK

1. *Vizsgálja felül az építményadó-rendelet 8. § (3) bekezdését a tekintetben, hogy az összhangban áll-e a Htv. 2. §-ban foglaltakkal.*
2. *Vizsgálja felül az építményadó rendelet 11. §-ának „új épület” fogalmát, hogy az megfelel-e a Jat. 2. § (1) bekezdésének.*
3. *Alakítsa ki úgy az ingatlanadó-megállapítási gyakorlatát, és alkosson arra belső szabályokat, hogy*
  - a) *az adómegállapító határozatokat – figyelembevéve a Htv. 12. § (1) bekezdését és a Htv. 14. § (2) bekezdését – ne kiadmányozza az adókötelezettség keletkezését, változását megelőzően;*
  - b) *az adókötelezettséget az adóalany számára rögzítő adómegállapító határozat alapjául szolgáló adatbejelentést (az adómegállapító határozattal együtt) legalább az adómegállapító határozatban rögzített adófizetési kötelezettség végrehajthatóságának véghatáridejéig, az Ltv. 9 § (1) bekezdés e) pontjában foglalt rendelkezésre is figyelemmel őrizze meg az adóhatóság;*
  - c) *a jövőben a Htv. 11. §-nak és 17. §-nak megfelelően végezze az adótárgy-, és adóalany feltárási feladatait.*
4. *Intézkedjen az Áht. 6. § (1) bekezdésében és a 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet 3. § (1) bekezdésében előírtak alapján az adóigazgatási tevékenységgel összefüggő kiadásoknak, valamint a 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet 6. § (2) bekezdésében előírtak alapján az átlagos statisztikai létszámadatoknak az arra kijelölt kormányzati funkcióra történő nyilvántartása, kimutatása érdekében.*

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

adóhatóság	Az önkormányzat jegyzője. (Forrás: Air. 22. § b) pont)
adóhatósági ellenőrzés	Az adóhatóság az adótörvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésének vagy megsértésének megállapítása, a kötelezettségek teljesítésének előmozdítása érdekében ellenőrzést folytat. (Forrás: Air. 86. §)
adótartozás	Az esedékességkor meg nem fizetett adó. (Forrás: Art. 7. § 6. pont)
adóbehajtási tevékenység	Az adótartozás beszedésére irányuló adóhatósági tevékenység, így különösen a fizetési felhívás kibocsátása és a végrehajtási cselekmények.
adózó, adóalany	Az a személy, akinek vagy amelynek adókötelezettségét a Htv. és önkormányzati rendelet előírja. (Forrás: Air. 11. § (1) bekezdés, Htv. 12. §, 18. §, 24. §)
adótárgy	Az az ingatlan vagy lakásbérleti jog, amelynek adókötelezettségét a Htv. és önkormányzati adórendelet előírja. (Forrás: Htv. 11. §, 17. §, 24. §)
fizetési kedvezmény	A fizetési halasztás, részletfizetés, valamint az adómérséklés. (Forrás: Art. 198.-201. §)
ASP rendszer	Az önkormányzati feladatellátást támogató, számítástechnikai hálózaton keresztül távoli alkalmazáskiszolgáltatást (Application Service Provider) nyújtó elektronikus információs rendszer. (Forrás: az önkormányzati ASP rendszerről szóló 257/2016. (VIII. 31.) Korm. rendelet 1. § 6. pont)
ingatlanokat terhelő helyi adók a vállalkozó üzleti célt szolgáló ingatlana	Építményadó, telekadó. (Forrás: Htv. II. fejezet, III. fejezet 1.1. pont) Üzleti célra szolgál a vállalkozó vagy vállalkozás minden olyan ingatlana, amely kapcsán akár a tulajdonjoga, akár az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű joga alapján adóalanyként tekintendő, figyelemmel arra, hogy egy vállalkozás esetében bármilyen, ingatlanhoz kapcsolódó jog megszerzésének és fenntartásának oka és célja nem lehet más, mint üzleti jellegű. (Forrás: dr. Heizer-Kiss Zsófia-Kanyó Lóránd: a helyi adók jogmagyarázata 2014 Saldo)
szolidaritási hozzájárulás	A mindenkori költségvetési törvényben meghatározott, központi költség számára teljesítendő, az egy lakosra jutó iparüzési adóerő összegétől függő fizetési kötelezettség.
adóztatási kiadás	Az adóigazgatási feladatellátással kapcsolatos kiadások közül a személyi juttatások és közterhek (az egyéb, dologi kiadások elhatárolása módszertanilag megfelelő módon nem volt lehetséges, ezért csak a kiadások mintegy 80%-át kitevő személyi juttatásokat vette az ÁSZ figyelembe adóztatási kiadásként).
adóztatási kiadás referencia-érték maximuma	Szakértői tapasztalaton alapuló becslött érték, amely megmutatja, hogy 1000 Ft közteher beszedésével mekkora kiadása merült fel a beszedő szervnek. A nemzetközi (OECD) tapasztalatok szerint ez az érték 10-20 Ft (1-2%) között mozgott 2011-ben, a NAV esetén 10,8 Ft, a dologi kiadásokkal együtt 13,5 Ft a 2022. évben. Ezek a számadatok olyan adóhatóságokra vonatkoznak, amelyek önadózásos adónemeket szednek be (a NAV által beszedett adók 97%-a önadózással teljesítendő), amelyek esetén a hatósági kiadások kisebbek. Szakértői összevetés alapján az 50 Ft (5%) alatti érték fogadható el. (Forrás: https://www.oecd-ilibrary.org/governance/government-at-a-glance-2011/efficiency-of-tax-administrations_gov_glance-2011-64-en és KGR-K11 és szakértői becslés)
célszerűség	Arra vonatkozó követelmény, hogy a bevételeket a közfeladat megvalósítása érdekében, a kiadásokat a közfeladatok megfelelő ellátásához szükséges mértékben, a költségvetési célrendszer érdekében, a meghatározott célra (közfeladat ellátására), továbbá észszerűen, racionálisan használták fel. (Alaptörvény, ÁSZ) (Forrás: https://www.asz.hu/files/Ellenorzesi-alapelvek_modszertan.pdf)

■ II. SZ. MELLÉKLET: AZ ELLENŐRZÖTT SZERVEZETEK JEGYZÉKE

AZ ELLENŐRZÖTT SZERVEZET MEGNEVEZÉSE

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala

■ III. SZ. MELLÉKLET: ELLENŐRZÉSI KRITÉRIUMOK

FÓKUSZKÉRDÉS	ELLENŐRZÉSI KRITÉRIUMOK
<p>1. Az önkormányzat ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó rendeleti szabályozása megfelelt-e a magasabb szintű jogszabályoknak?</p>	<p>Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a), h) pontjai, 32. cikk (3) bekezdés,</p> <p>Hatásköri tv. 138. § (3) bekezdés a)-f) pontok,</p> <p>Stabilitási tv.³³ 31-32. §,</p> <p>Jat. 2. § (1) bekezdés,</p> <p>Mötv. 47. § (1)-(2) bekezdések, 50. §, 51. § (1)-(2) bekezdések, 52. § (l) bekezdés,</p> <p>Htv. 1. § (1) bekezdés, 2. §- 7. §, 9. § (1) bekezdés, 11. §-26/A. §, 42/B. §, 42/I. §, 43. §, 51/P. §, 52. § 3-20. pontjai, 43-50. pontjai, 60. pont,</p> <p>Pénzügyminisztérium tájékoztató az egyes tételes helyi adómérték valorizációjáról,</p> <p>Art., Air., Avt.,</p> <p>Itv.³⁴ 102. § (1) bekezdés e) pont,</p> <p>61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet³⁵.</p>
<p>2. Az önkormányzati adóhatóság megfelelően és eredményesen látta-e el az ingatlanok adóztatásával kapcsolatos adóhatósági tevékenységeit?</p>	<p>Htv. 1. § (1) bekezdés, 2. §-7. §, 9. § (1) bekezdés, 11. §-26/A. §, 42/B. §, 42/I. §, 43. §, 52. § 3-20. pontjai, 43-50. pontjai, 60. pont,</p> <p>Art. 48. §, 49. §, 58. § (1) bekezdés, 59. §, 83. § (2) bekezdés, 86. §, 90. §, 141. § (2), (6)-(7) bekezdések, 201. § (1) bekezdés, 207. §, 215. §, 219. §, 221. § (1) bekezdés b)-c) pontjai és (2)-(3) bekezdések, 2. számú melléklet II/A 4. pont, 3.számú melléklet II/A. 4. pont,</p> <p>Air. 22. § b) pontja, 50. § (1) bekezdés, 64-65. §, 73. § (4) bekezdés c) pont, 72. §-74. §, 76.-78. §, 79. § (2) bekezdés, 81. § (6) bekezdés, 82. § (4) bekezdés, (6) bekezdés, 94. §, 124. § (1)-(2) bekezdések, 125. §, 134. § (1) bekezdés, 135. § (3) bekezdés,</p> <p>Avt. 18. §, 19. § (1) bekezdés, 29. §, 30. §,</p> <p>465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet³⁶ 73. §, 84. §,</p> <p>Ltv. 9. § (1) bekezdés e) pont,</p> <p>Eüsztv.³⁷ 14. §, 15. § (1)-(2) bekezdések,</p> <p>451/2016. (XII.19.) Korm. rendelet³⁸ 54. §,</p> <p>465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 84. §,</p> <p>335/2005. (XII.29.) Korm. rendelet ³⁹13. § (1) bekezdés, 52. § (1)-(2) bekezdések, 53. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont,</p> <p>A hivatali SzMSz₁₋₅⁴⁰,</p> <p>A kiadmányozás rendjéről szóló szabályzat,</p> <p>Az ingatlanokat terhelő helyi adókról szóló települési szabályokat tartalmazó önkormányzati rendelet(ek),</p>

Az adómegállapítási feladatellátás esetén az ÁSZ álláspontja szerint akkor eredményes a feladatellátás, ha:

- az adóhatóság megkérte az Art. 83. § (2) bekezdése alapján az ingatlanügyi hatóságtól a településen található ingatlanokról és azok tulajdonosairól szóló adatszolgáltatást és ezen adatokat összevetette az adónyilvántartásban szereplő adótárgyakkal és adóalanyokkal;
- az ÁSZ ellenőrzés nem tár fel olyan adótárgyat, amely után az adóhatóság nem állapított meg adót, noha kellett volna.

Az adóbeszedési feladatellátás esetén akkor eredményes a feladatellátás, ha:

- 2023-ban és 2024-ben az adófizetés első esedékessége előtt az adóhatóság az adózókat felhívta a fizetési kötelezettségük teljesítésére;
- a 2023. évi adóbevételhez viszonyított, 2023. december 31-én fennálló hátralék (határidőben meg nem fizetett adó) aránya nem haladta meg a településtípusra jellemző arányszámot 30%-nál nagyobb mértékben;
- ha a 2022. december 31-ei hátralék összegéhez képest a 2023. december 31-ei hátralék összege legfeljebb 10%-kal emelkedett, és az adóhatóság legalább a hátralék-növekedéssel érintett adózóknál emelte a beszedési cselekmények (fizetési felhívás, végrehajtási cselekmény) számát;
- az ingatlanokat terhelő adónemekből származó 2023. évi tényleges, adónemenkénti adóbevétel a 2023. évi bevétel eredeti előirányzatának legalább 90%-ában teljesült.

3. A településen megvalósuló helyi adóztatás támogatta-e a helyi adópolitikai célok teljesülését?

Gazdasági program 2020-2024,

Htv. 1. § (1) bekezdés, 2. §-7. §, 9. § (1) bekezdés,

Htv., Art., Air., Avt. helyi adóhatóság feladatellátására vonatkozó rendelkezései,

Áht. 6. § (1) bekezdés,

Áhsz.⁴¹ 8. § (1) bekezdés,

15/2019. (XII.7.) PM rendelet 3. § (1) bekezdés,

A hivatali SzMSZ₁₋₅,

A rendeleti szabályoknak az önkormányzat gazdálkodására gyakorolt hatása kapcsán az ÁSZ az alábbiakat veszi figyelembe:

- a helyi ingatlanadókból eredő bevételek saját bevételeken belüli arányának alakulása, összehasonlítása az azonos településtípusba tartozó települések ugyanezen arányszámával;

- pozitív/negatív a gyakorolt hatás, ha az arányszám növekszik/csökken a korábbi időszakhoz képest;
- pozitív/negatív a gyakorolt hatás, ha a települési arányszám magasabb/alacsonyabb, mint a településtípusra jellemző arányszám.

A rendeleti szabályoknak az adóalanyok adófizetésére gyakorolt hatását az alábbiak alapján ítéli meg az ÁSZ:

Az adóalanyok adófizetési képességét a rendelet hátrányosan érintette, ha a korábbi rendeleti szabályok hatálya alatti időszakhoz képest (azonos hosszúságú időszakokat figyelembe véve)

- az ingatlanokat terhelő helyi adóhátralék összege 5%-nál magasabb mértékben emelkedett vagy;
- az ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó fizetési könnyítésekre benyújtott kérelmek száma 5%-nál nagyobb mértékben emelkedett vagy;
- az ingatlanokat terhelő helyi adókra vonatkozó fizetési könnyítések alapjául szolgáló adó összege 5%-nál nagyobb mértékben emelkedett vagy;
- a fizetési felhívások száma 5%-nál nagyobb mértékben emelkedett.

Az arányszámokat annak figyelembevétel is értékeli az ÁSZ, hogy a települési ingatlanállományon belül mekkora arányt képvisel az:

- adótárgyak száma;
- adófizetési kötelezettség alá eső adótárgyak száma;

és ezen arányszámok változása hogyan alakult a korábbi rendeleti szabályok hatálya alatti időszakhoz képest.

■ IV. SZ. MELLÉKLET: A HELYI INGATLANADÓTÁRGYAK ÉS ADÓALANYOK SZÁMA A 2023. ÉS A 2024. ÉVBEN

MEGNEVEZÉS	ÉV	ÉPÍTMÉNYADÓ	TELEKADÓ	ÖSSZESEN
Adótárgyak száma január 1-jén (db)	2023.	24 893	1040	25 933
	2024.	24 921	1054	25 975
Adóalanyok száma január 1-jén (db)	2023.	17 067	586	17 653
	2024.	17 067	597	17 664

Forrás: Az Önkormányzat és a Hivatal tanúsítványokon megadott adatai alapján ÁSZ saját szerkesztés

■ V. SZ. MELLÉKLET: AZ ÉPÍTMÉNY- ÉS TELEKADÓ MÉRTÉKEI AZ ELLENŐRZÖTT IDŐSZAKBAN

MEGNEVEZÉS	ADÓMÉRTÉK
Építményadó adómértékek (Ft/m²)	
• Műhely	1200
• Műhely bővítmeny	95
• Raktár	1200
• Raktár bővítmeny	95
• Iroda	1300
• Üzemanyagtömlő állomás	1300
• Üzlet 200 m ² felett	1300
• Üzlet 199,99 m ² -ig	1200
• Garázs, gépjárműtároló	600
• Lakás	720
• Üdülő	1200
• Egyéb (az előző kategóriákba nem sorolható)	1200
Telekadó adómértékek (Ft/m²)	
• I. körzet (minden terület egységesen)	335
• II. körzet (minden terület egységesen)	100
• III. körzet	
○ III/1. (a III/2. közé tartozó területek kivételével minden terület egységesen)	90
○ III/2. (1 100 m ² alatti beépítetlen terület)	10
• IV. körzet	
○ IV/1. (a IV/2. közé tartozó területek kivételével minden terület egységesen)	90
○ IV/2. (1 100 m ² alatti beépítetlen terület)	10
• V. körzet	
○ V/1. (Homokbánya)	335
○ V/2. (Kiállítási terület)	335
○ V/3. (Szárító, szárító üzem)	335
○ V/4. (Szérűskert)	80
○ V/5. (Műhelyépület, udvar)	80
○ V/6. (1 100 m ² alatti zártkerti művelés alól kivett területként nyilvántartott terület)	10
○ V/7. (a V/1-V/6. közé tartozó területek kivételével minden terület)	140
• Szemétkerakó telepként nyilvántartott telek	20
• A legfeljebb 0,5 megawatt teljesítményű napelemes kiserőmű által fedett telek, telekrész	5

Forrás: Az Önkormányzat ellenőrzött időszakban hatályos adórendeletei alapján ÁSZ saját szerkesztés

FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte az ellenőrzött szervezet vezetőjének az ÁSZ tv. 29. §* (1) bekezdése előírásának megfelelően.

A polgármester és a jegyző a jelentéstervezet megállapításaira érdemi észrevételt tettek.

Az elfogadott észrevételek alapján a Számvevőszék módosította a jelentést.

Az ÁSZ tv. 29. § (3) bekezdésével összhangban az ÁSZ a Függelékben feltünteteti a megállapításokkal kapcsolatban tett, el nem fogadott észrevételeket, illetve az el nem fogadott észrevételek indokolását.

1. Megállapítások fejezet 2.1. számú pontja (Az adóhatóság adótárgy-, és adóalanyfeltárási feladatellátása nem volt eredményes, azonban célszerű volt. Az adóhatósági döntések nem minden esetben voltak szabályszerűek.) kapcsán tett észrevétel

A 32. és 34. mintatételek esetében az ellenőrzés során azt a nyilatkozatot tettük, „hogy az ingatlanok kapcsán dokumentummal/ irattal nem rendelkezünk. Az adóalanyok egyik ingatlanra vonatkozóan sem teljesítették adatbejelentési kötelezettségüket. Az előbbieket alapján hatóságom intézkedik az adatbejelentés benyújtása iránt.” A 32. mintatételt képező Hódmezővásárhely zártkert ...("helyrajzi szám")... helyrajzi számú, természetben a 6800 Hódmezővásárhely, ...("közterület neve és jellege, házszám")... szám alatti ingatlan kapcsán a telekadó adatbejelentés benyújtásra, az adó kivetésre került. A 34. mintatétel esetében (Hódmezővásárhely zártkert ...("helyrajzi szám")... helyrajzi számú, természetben a 6800 Hódmezővásárhely, ...("közterület neve és jellege, házszám")... szám alatti ingatlan) a telekadó adatbejelentés szintén benyújtásra, az adó kivetésre került. Az adatbejelentéseket és határozatokat mellékelten csatoljuk. A fentiek is alátámasztják, hogy önkormányzatunk – lehetőségeihez mérten, figyelembe véve Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város közigazgatási területének nagyságát is - folyamatosan végzi az adótárgyak és adóalanyok feltárást, főként a nagyobb területi egységekre és adóalanyokra összpontosítva. 2024. évben az építmény-, és telekadó felhívások eredményeként Önkormányzatunknak 46 millió Ft többletbevétele keletkezett. Az adótárgyfeltárási feladatellátás eredményességének előmozdítása érdekében előirányoztuk az földkönyv program ASP modulra vonatkozó részének megrendelését. Mindezek alapján kérjük azon megállapítás végleges jelentésből történő törlését, hogy az adótárgy-, és adóalanyfeltárási adóhatósági feladatellátás nem volt eredményes. Ennek megfelelően kérjük a jelentéstervezet arra vonatkozó javaslatának a törlését is, hogy a jövőben a Htv. 11. § és 17. §-nak megfelelően végezzük az adótárgy-, és adóalany feltárási feladatainkat.

* 29. § (1) Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

ÁSZ álláspont a 2.1. számú megállapítására tett észrevételre

Az ellenőrzés bizonyította, hogy a két mintatétel esetében az adóhatóság adóalany- és adótárgy feltárási tevékenysége az ellenőrzött időszakban nem valósult meg. A két adótárgyat ugyanis az adóhatóság a rendeleti adókötelezettség ellenére nem adóztatta. E tekintetben irreleváns, hogy ez azért nem történt meg, mert az adott adótárgyakról az adóalanyok nem adtak adatbejelentést. Ez ugyanis nem mentesíti az adóhatóságot az adott adótárgyak adóztatási kötelezettsége alól, az adótárgyfeltárásnak éppen az a lényegi eleme, hogy az adóhatósági nyilvántartásban nem szereplő adótárgyakat felderítse. A megállapítást nem írja felül az a körülmény sem, hogy az adóhatóság az ellenőrzés hatására felszólította az adóalanyokat adatbejelentésre, s ennek alapján az adót kivetette, az eredménykritériumra ez nincs hatással. Erre figyelemmel a jelentéstervezet azon javaslata, hogy a jövőben a jegyző a Htv. 11. § és 17. §-nak megfelelően végezze az adótárgy-, és adóalany feltárási feladatait, megalapozott.

A fentiekre tekintettel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt. Mindazonáltal az Önkormányzat észrevétele alapján a jelentés tartalmazza, hogy az Önkormányzat nyilatkozata szerint az ÁSZ ellenőrzésének megkezdését követően ezen ingatlanok esetében az adóhatóság az adóalanyokat felszólította adatbejelentésre és az adatbejelentések alapján az adót megállapította.

2. Megállapítások fejezet 2.1. számú pontja (25., 26. mintatételek esetében az adatbejelentő dokumentumok selejtezése) kapcsán tett észrevétel

Önkormányzatunk az adatbejelentő dokumentumok megőrzéséről a hatályos Iratkezelési Szabályzata alapján, a kéziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Ltv.), a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet, valamint az önkormányzati hivatalok egységes irattári tervének kiadásáról szóló 78/2012. (XII. 28.) BM. rendelet (továbbiakban: BM rendelet) rendelkezéseinek megfelelően gondoskodik. Az ellenőrzés időpontjában kért egyes adóbevallásokra a BM rendeletben, valamint a hatályos Iratkezelési Szabályzatunkban előírt őrzési idő (10 év) letelt (a 26. mintatétel építményadó bevallás 2008-as, telekadó bevallás 2012-es, 28. mintatétel építményadó bevallás 2008-as), azok selejtezésre kerültek, mely miatt azokat nem tudtuk a Tisztelt Állami Számvevőszék rendelkezésére bocsátani.

ÁSZ álláspont a 2.1. számú, a 25., 26. mintatételek esetében az adatbejelentő dokumentumok selejtezése kapcsán megfogalmazott megállapításra vonatkozóan tett észrevételre

Az adómegállapítást alátámasztó dokumentumokat (bevallás, határozat, azok kézbesítését igazoló dokumentumok) az adómegállapításhoz, adótartozás végrehajtásához való jog elévülésének végső időpontjáig az adómegállapítás, adóvégrehajtás jogalapjának bizonyítása, ellenőrzése érdekében, az Ltv. 9. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltak értelmében meg kell őrizni, azok csak akkor selejtezhetőek, ha az iratok már joghatást nem fejtenek ki. Ezen dokumentumok hiányában ugyanis sem az adókimutatás, sem az adóvégrehajtás megalapozottsága nem igazolható. Ez az iratmegőrzési kötelezettség attól függetlenül fennáll, hogy az Önkormányzat a dokumentumok megőrzésére vonatkozóan milyen belső eljárásrendet ír elő.

Az önkormányzati hivatalok egységes irattári tervének kiadásáról szóló 78/2012. (XII. 28.) BM. rendelet melléklete KÜLÖNÖS RÉSZ/ (ÁGAZATI IRÁNYÍTÁS, SZAKIGAZGATÁS) /A) PÉNZÜGYEK/A.1. Adóigazgatási ügyek cím A103 sorában az "Adóellenőrzés, adategyeztetés, adókedvezményi-mentességi ügyek, adókimutatás elleni jogorvoslatok, adóbevallás és adókimutatás, adóhátralék, túlfizetés, téves befizetés" irataira vonatkozó 10 éves selejtezési idő kezdete – értelemszerűen – **csak az adómegállapításhoz, adótartozás végrehajtásához való jog elévülésének végső időpontjától számított 10 év lehet.**

Erre tekintettel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

3. Megállapítások fejezet 2.1. számú pontja (12., 17. és 20. mintatételek esetében a több adóalany esetén kiadott adóhatározatokra vonatkozó megállapítás) kapcsán tett észrevétel

A 12., 17., és 20. mintatételek esetében jelentéstervezetük megállapítja, hogy „az adótárgynak több tulajdonosa volt, ugyanakkor az adóhatóság által hozott adómegállapító határozat rendelkező része kizárólag az adó fizetésére kötelezett által fizetendő adó összegét tartalmazta.”

Önkormányzatunk a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 12.§ (2) bekezdését – több megyei jogú város véleményével egyezően – 2008-tól úgy értelmezi és adóhatósági határozatait akként szövegezi, hogy azáltal, hogy valamennyi tulajdonos írásban megkötött és az adóhatósághoz benyújtott megállapodásban az adóalanyisággal kapcsolatos jogokkal és kötelezettségekkel egy tulajdonost ruház fel, nem csupán a tulajdonostársak képviselőire irányuló felhatalmazást jelent, hanem azt, hogy a továbbiakban kizárólag a megállapodás alapján adatbejelentést benyújtó személy válik adó megfizetésére kötelezetté. Az adóalanyisággal kapcsolatos kötelezettségek nem kizárólag az adatbejelentés benyújtására terjednek ki, hanem az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 9.§-a szerint az adó megfizetésének kötelezettségére is. A kötelezően alkalmazandó adatbejelentő lapok is a Htv. 12.§ (2) bekezdésének megfelelően kerültek megszüvegezésre, melyeket önkormányzatunk alkalmaz.

ÁSZ álláspont a 2.1. számú, a 12., 17. és 20. mintatételek esetében a több adóalany esetén kiadott adóhatározatokra vonatkozó megállapítás kapcsán tett észrevételre

Ha az adótárgynak több tulajdonosa van, akkor ők tulajdoni illetőségük arányában adóalanyok. Ekkor, mindegyikük egyetértése esetén köthetnek arról megállapodást, hogy az adóalanyisággal kapcsolatos jogokat és kötelezettséget az adóhatóság előtt közülük egy adóalany kapcsolattartóként gyakorolja. Mivel **a megjelölt kapcsolattartó nem válik egyedüli adóalannyá** csak a többiek adóhatóság felé megjelölt képviselőjévé, így az adómegállapító határozatnak nemcsak a fizetési kötelezettséget és a fizetésre kötelezett (a kapcsolattartó) személyét, hanem az egyes adóalanyokat terhelő adót és annak jogalapját, kiszámítását is tartalmaznia kellett annak érdekében, hogy az egyes adóalanyok számára egyértelmű legyen az őket terhelő adó összege. Amennyiben ugyanis kizárólag a kapcsolattartásra megjelölt félre történik az adókimutatás, a Hivatal nem rendelkezik majd végrehajtható okirattal a többi szintén tulajdonos vagy hasznélvező adóalannyal szemben.

A fentiekre tekintettel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

4. Megállapítások fejezet 2.1. számú pont (az adóellenőrzés hiányára vonatkozó megállapítás) észrevételezése

Azon megállapításra, miszerint az „adóhatóság az ellenőrzött időszakban adóellenőrzést nem végzett” a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyvben felvettekkel egyezően megerősítem, hogy az Adócsoport erőforrásait teljes mértékben lekötötték a földadó bevezetésének előkészítésével, a határozatok kiadásával, majd a kivetett adóknak a Htv. módosítása miatti törlesztésével és visszafizetésével kapcsolatos feladatok, melyek miatt az adóellenőrzések lefolytatására nem maradt humán erőforrás. Mindezek mellett a végrehajtási eljárások lefolytatására továbbra is hangsúlyt fektettünk.

ÁSZ álláspont a 2.1. számú, az adóellenőrzés hiányára vonatkozó megállapításra tett észrevételre

Észrevételében az Önkormányzat nem kezdeményezi jelentéstervezet korrekcióját, csupán megindokolja, hogy az adóellenőrzés hiányának oka kapacitáshiányra vezethető vissza.

Erre tekintettel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

5. A jelentéstervezet 19. oldalán szereplő „adóhátralékok főbb adatai (db és ezer Ft)” táblázat adataira tett észrevétel

A jelentéstervezet 19. oldalán szereplő „adóhátralékok főbb adatai (db és ezer Ft)” táblázat összesítő számadatainál kérjük figyelembe venni, hogy az összesítő adóhátralékok összegéből a 2022. 12.31-ig kimutatott 283 173,8 e Ft-ból 28 061,8 e Ft-ot, a 2023. 12.31-ig kimutatott 248 385,4 e Ft-ból 48 991,7 e Ft-ot, a 2024. 05.31-ig kimutatott összegből 52 749,2 e Ft-ot tettek ki az önkormányzatunk 100 %-os tulajdonában álló gazdasági társaságok, valamint a 2022. 12.31-ig kimutatott 283 173,8 e Ft-ból 152 116,4 e Ft-ot, a 2023. 12.31-ig kimutatott 248 385,4 e Ft-ból 110 307,1 e Ft-ot, a 2024. 05.31-ig kimutatott összegből 38 861,4 e Ft-ot tettek ki a felszámolás alatt álló adózók tartozásai. (A számadatokat a jelen levelemben csatolt táblázatok szerint ismertetem tételesen.)

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 3.§ (1) bekezdés b) pontja szerint „ha e törvény másként nem rendelkezik, a törvény alkalmazásában adóalany a jogi személy, egyéb szervezet.

Az 52.§ 26. pont szerint vállalkozónak minősül - többek között - a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti bizalmi vagyonekezelési szerződés alapján kezelt vagyon, valamint a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző jogi személy, ideértve azt is, ha az felszámolás, kényszerűtörlesztés vagy végelszámolás alatt áll. Az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény 16. § (1) bekezdés d) pontja alapján „a végrehajtási eljárás szünetel a felszámolás elrendelésétől a felszámolási eljárás jogerős befejezéséig, ha a gazdálkodó szervezet adótartozásának megfizetésére a helytállni köteles tag (részvényes), vezető tisztségviselő kötelezésére került sor.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 38. § (1) bekezdése alapján, az adós ellen a felszámolás kezdő időpontjában folyamatban lévő – a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos – végrehajtási eljárásokat a végrehajtást fogatosító bíróságnak (hatóságnak) haladéktalanul meg kell szüntetnie stb.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény rendelkezéseiből következik, hogy felszámolási eljárás alatt álló szervezettel szemben nem lehet végrehajtási eljárást indítani, így önkormányzatunk behesesen járt el, hogy ezen adóalanyokkal szemben nem fogatosított végrehajtási cselekményeket.

ÁSZ álláspont a jelentéstervezet 19. oldalán szereplő „adóhátralékok főbb adatai (db és ezer Ft)” táblázat adataira tett észrevételre

Az adóhátralék nagysága meghatározásának szempontjából közömos, hogy a hátralék összege hogyan, milyen forrásból állt elő, így az is, hogy a hátralékos adózó az önkormányzat 100%-os tulajdonában álló társasága vagy felszámolás alatt lévő társaság.

Erre tekintettel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

6. Megállapítások fejezet 2.2. számú pontja (adóbehajtási tevékenység ..... nem volt eredményes és nem minden esetben volt célszerű) kapcsán tett észrevétel

Az önkormányzatunk 100 %-os tulajdonában lévő gazdasági társaságok közül a ...("adózó neve").....(" dátum.")... napjával megszűnt, így esetében a követelésünk ugyancsak nem volt behajtható.

A kimutatott adóhátralékok összegénél és a megállapítás kialakításánál a fenti körülményeket, valamint annak tényét, hogy az adóhátralékok összege a vizsgált évek során a 2022.12.31-ig kimutatott 283 173,8 e Ft összegről 2024.05.31-ig 162 733,6 e Ft-ra csökkent, mindenképpen figyelembe kell venni véleményünk szerint.

A fentiekben előadottak alapján kérjük a végleges jelentésből az arra vonatkozó megállapítás törlését, miszerint az adóbehajtási tevékenységünk nem volt eredményes és a végrehajtás késedelmes megkezdése és elhúzódása miatt nem minden esetben volt célszerű.

ÁSZ álláspont a 2.2. számú megállapításra tett észrevételre

Az adóbehajtási (adóbeszedési) tevékenység eredményessége szempontjából közömbös, hogy az Önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő, hivatkozott gazdasági társaság esetében nyilvántartott követelés nem volt behajtható, mert a cég megszűnt. Az észrevételben tett nyilatkozat és a mellékelt adatszolgáltatás még inkább rámutat arra, hogy az adóhatóság adóbehajtási (adóbeszedési) tevékenysége nem volt eredményes. Az ÁSZ a megállapítást a rendelkezésre bocsátott iratok, illetve az adóhatóság által nyilvántartott hátralékadatok alapján tette.

A számvevőszéki jelentéstervezet a hátralékállomány kapcsán tényleírásként rögzíti, hogy a „2022. január 1-jei 274 327,5 ezer Ft-os adóhátralék összege a 2022. év végére 8846,3 ezer Ft-tal, 3,2%-kal emelkedett, a 2023. év végére viszont 9,5%-kal – 25 942,1 ezer Ft-tal – csökkent 2022. január 1-jéhez viszonyítva. Az adóhátralék – az adóbehajtás és az adófizetés ciklikussága miatt – 2024. május 31-re tovább csökkent”. Az adóbeszedési feladatellátás eredményességének megítélése tekintetében azonban a 2024. május 31-ei hátralékos állomány 2022. december 31-ei állapothoz viszonyított aránya nem szempont. Részint azért, mert a jelentéstervezet III. számú mellékletének 2. pontjában a hátralékállomány alakulása kapcsán megfogalmazott ellenőrzési kritérium a 2023. december 31-ei hátralék összegének a 2022. december 31-ei hátralék összegéhez viszonyított alakulására vonatkozott, de legfőképp azért, mert az adóhatóság adóbeszedési feladatellátása nem a hátralék összegének alakulása, hanem a 2023. december 31-én fennálló hátralék 2023. évi adóbevételhez viszonyított, a településtípusra jellemző arányszámot 30%-nál nagyobb mértékben meghaladó aránya következtében nem minősült eredményesnek.

Erre tekintettel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

7. Megállapítások fejezet 3.3. pontjához (a Hivatal az Áht. és a 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet előírásai ellenére nem mutatta ki elkülönítetten az adóigazgatási tevékenységgel összefüggő kiadásokat és a kapcsolódó átlagos statisztikai létszámadatokat) tett észrevétel

A 2021. és a megelőző évek költségvetési beszámolóit tartalmaznak a 011220 Adó-, vám- és jövedéki igazgatás kormányzati funkción elszámolt kiadásokat. Ezen a kormányzati funkción kizárólag Hivatalunk Adócsoportja köztisztviselőinek illetményét és azok járulékait számoltuk el. A 2021. évi beszámoló felülvizsgálata során a hivatali működés támogatása jogcím felhasználására vonatkozó adatszolgáltatás során a 011220 Adó-, vám- és jövedéki igazgatás kormányzati funkción szerepeltetett kiadások vonatkozásában azt az álláspontot képviselte a Magyar Államkincstár, hogy azok e támogatás terhére nem számolhatóak el hivatkozással az akkor hatályos, Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet II. Támogatások megállapításának, felhasználásának és elszámolásának szabályai 2. 1.1.1. A települési önkormányzatok működésének támogatása jogcím 2.2 A támogatások felhasználásával kapcsolatos szabályok 2.2.1 pontjában foglaltakra, mely szerint: „2.2.1. A támogatások a 2.2.2. pont szerinti támogatáskiegészítéssel növelt együttes összege kizárólag az igazgatással, településüzemeltetéssel és egyéb önkormányzati feladatokkal kapcsolatos kiadásokra használható fel.” A Magyar Államkincstár szerint fenti kategóriákba az adóztatással kapcsolatos feladatok nem tartoznak bele. Az előzőekben leírtak alapján 2022. évtől a 011220 kormányzati funkciót a könyvelésünk során nem használjuk. A fentieknek megfelelően, kérjük a jelentéstervezet 4. számú javaslatának – „Intézkedjen az Áht. 6. § (1) bekezdésében és a 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet 3. § (1) bekezdésében előírtak alapján az adóigazgatási tevékenységgel összefüggő kiadásoknak, valamint a 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet 6. § (2) bekezdésében előírtak alapján az átlagos statisztikai létszámadatoknak az arra kijelölt kormányzati funkcióra történő nyilvántartása, kimutatása érdekében.” - törlését, avagy e vonatkozásban a Magyar Államkincstárral történő egyeztetés lefolytatását.

ÁSZ álláspont a 3.3. számú, az adóigazgatási tevékenységgel összefüggő kiadások és a kapcsolódó átlagos statisztikai létszámadatok elkülönített kimutatására vonatkozó megállapítás kapcsán tett észrevételre

Nincs összefüggés a között, hogy a Kincstár – ellenőrzött időszakon kívüli, 2021. évi – álláspontja szerint a hivatali működés támogatása jogcím terhére az Önkormányzat Adócsoportja köztisztviselőinek illetménye és azok járulékai nem számolhatóak el és hogy az Önkormányzat a vonatkozó jogszabályok ellenére nem mutatta ki elkülönítetten az adóigazgatási tevékenységgel összefüggő kiadásokat és a kapcsolódó átlagos statisztikai létszámadatokat. A vonatkozó jogszabályi kötelezettség az ÁSZ megítélése szerint egyértelmű.

Erre tekintettel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

¹ Önkormányzat	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata
² ÁSZ	Állami Számvevőszék
³ adóhatóság	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának jegyzője mint önkormányzati adóhatóság
⁴ ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
⁵ ASP	Az önkormányzati feladatellátást támogató, számítástechnikai hálózaton keresztül távoli alkalmazásslolgáltatást nyújtó elektronikus információs rendszer (Application Service Provider)
⁶ KGR-K11	A Kincstár egyik alapfeladatákként működtetett államháztartás információs rendszer eleme, számviteli adatgyűjtő rendszer, amely az államháztartás egészének aktuális vagyoni és pénzügyi helyzetéről gyűjt adatokat a pénzügyi kormányzat számára
⁷ BM	Belügyminisztérium
⁸ TeIR	Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer
⁹ Hivatal	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala
¹⁰ Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
¹¹ Mőtv.	2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
¹² Htv.	1990. évi C. törvény a helyi adókról
¹³ ingatlanokat terhelő helyi adók	Építményadó, telekadó és magánszemély kommunális adója
¹⁴ adórendeletek	Építmény- és telekadórendelet
¹⁵ Hatásköri tv.	1991. évi XX. törvény a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről
¹⁶ Air.	2017. évi CLI. törvény az adóigazgatási rendtartásról
¹⁷ jegyző	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának jegyzője
¹⁸ korrigált költségvetési bevétel	Az éves költségvetési beszámolóban a K0522 rovatszámmon kimutatott szolidaritási hozzájárulás teljesítésének összege a költségvetési bevételekből levonásra került. Továbbá nem tartalmazza az éves költségvetési beszámolóban a B2 rovatszámmon kimutatott felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről teljesítésének összegét.
¹⁹ korrigált saját bevétel	Az éves költségvetési beszámolóban a K0522 rovatszámmon kimutatott szolidaritási hozzájárulás teljesítésének összegével csökkentett saját bevétel.
²⁰ zárszámadási rendelet ^{1,4}	<ol style="list-style-type: none"> 1.: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 18/2021. (VI. 27.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2020. évi költségvetési gazdálkodásáról szóló zárszámadás elfogadásáról, a feladatalapú állami támogatások elszámolásáról, a maradvány felhasználásáról 2.: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 18/2022. (V. 27.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2021. évi költségvetési gazdálkodásáról szóló zárszámadás elfogadásáról, a feladatalapú állami támogatások elszámolásáról, a maradvány felhasználásáról 3.: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 18/2023. (V. 25.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2022. évi költségvetési gazdálkodásáról szóló zárszámadás elfogadásáról, a feladatalapú állami támogatások elszámolásáról, a maradvány felhasználásáról 4.: Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 10/2024. (V. 24.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2023. évi költségvetési gazdálkodásáról szóló zárszámadás elfogadásáról, a feladatalapú állami támogatások elszámolásáról, a maradvány felhasználásáról
²¹ telekadó-rendelet	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 44/2009. (XII. 12.) önkormányzati rendelete a telekadóról
²² építményadó-rendelet	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 68/2007. (XII. 18.) önkormányzati rendelete az építményadóról

²³ ingatlanadókból származó bevétel	Az Áhsz. szerinti fogalom: vagyoni típusú adók bevétele, mely magába foglalja a telekadó-, az építményadó- és a magánszemély kommunális adójának bevételeit.
²⁴ Jat.	2010. évi CXXX. törvény a jogalkotásról
²⁵ Art.	2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről
²⁶ Ltv.	1995. évi LXVI. törvény a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről
²⁷ Kincstár	Magyar Államkincstár
²⁸ Avt.	2017. évi CLIII. törvény az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról
²⁹ Gazdasági Program 2020-2024	Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város közgyűlése, Gazdasági Program 2020-2024, 2020. április
³⁰ saját bevétel	az Mőtv. 106. § (1) bekezdése szerint
³¹ Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
³² 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet	15/2019. (XII. 7.) PM rendelet a kormányzati funkciók és államháztartási szakágazatok osztályozási rendjéről
³³ Stabilitási tv.	2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról
³⁴ Itv.	1990. évi XCIII. törvény az illetékekről
³⁵ 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet	61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet a jogszabályszerkesztésről
³⁶ 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet	465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet az adóigazgatási eljárás részletszabályairól
³⁷ Eüsztv.	2015. évi CCXXII. törvény az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól
³⁸ 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet	451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet az elektronikus ügyintézés részletszabályairól
³⁹ 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet	335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről
⁴⁰ hivatali SzMSz ₁₋₅	<ol style="list-style-type: none"> 1.: 5/2022 (XI. 15.) jegyzői normatív utasítás Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala szervezeti és működési szabályairól (hatályos: 2022. november 15. - 2023. február 28.) 2.: 2/2023 (III. 01.) jegyzői normatív utasítás Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala szervezeti és működési szabályairól (hatályos: 2023. március 1. - 2023. június 30.) 3.: 3/2023 (VII. 01.) jegyzői normatív utasítás Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala szervezeti és működési szabályairól (hatályos: 2023. július 1. - 2023. december 31.) 4.: 1/2024. (01.01.) jegyzői normatív utasítás Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala szervezeti és működési szabályairól (hatályos: 2024. január 1. – 2024. február 14.) 5.: 2/2024. (02.15.) jegyzői normatív utasítás Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala szervezeti és működési szabályairól (hatályos: 2024. február 15-étől)
⁴¹ Áhsz.	4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Csere János u. 10. | 1364 Budapest 4., Pf. 54
www.asz.hu | szamvevoszek@asz.hu
telefon: +36 1 484 9100